

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SAUSIO – JANUARY 7, 2010 • Vol. CI Nr. 4

Kaina 75 c.

Lukašenka pasirašė įstatymų rinkinį dėl maitų sąjungos su Rusija

Baltarusija pareiškė, jog Rusijos elektros energijos tranzito sąlygos naujiems metams nesuderintos. **AFP** nuotr.

Vilnius, sausio 6 d. (BNS) – Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenka pasirašė įstatymų rinkinį dėl maitų sąjungos su Rusija ir Ka-

zachstanu. Kaip rašo BBC naujienų svetainė, šį žingsnį jis žengė vykstant ginčui su Maskva dėl naftos maitų.

Susitarimai įsteigti šių trijų buvusių sovietinių respublikų maitų sąjungą buvo pasirašyti pernai, ir nuo sausio 1 d. bendra maitų sistema formaliai turėjo įsigalioti.

Tačiau Maskva ir Minskas iki šiol negali susitarti dėl to, kaip naujos maitų taisyklės bus taikomos žalios naftos eksportui iš Rusijos į Baltarusiją, ir Baltarusijos vyriausybės delegacija dar kartą išvyko į Maskvą vesti derybų, pranešė vyriausybė Minske.

Pastaraisiais metais Baltarusijai pavykdavo susitarti dėl mažesnių Rusijos eksporto kainų kurui. Naujais metais Minskas siekė visiško maitų panaikinimo, bet Maskva sutiko be maitų tiekėti ir gretimą šalį naftos tik tiek, kiek ji sunaudoja viduje.

Naftos produktai, pagaminti iš pigiai nupirktos Rusijos naftos, pastaraisiais metais sudarė maždaug trečdalį Baltarusijos eksporto ir buvo

vienas pagrindinių įplaukų į šalies išdą šaltinių.

Ginčas dėl naftos maitų pagal laiką sutapo su Baltarusijos valstybinės bendrovės „ODU“ išpėjimu, kad gali būti nutrauktas elektros energijos tiekimas iš pagrindinės Rusijos teritorijos į Kaliningrado sritį, kuris gali skaudžiai atsiliiepti ir šios teritorijos, išsprendusios tarp Lenkijos ir Lietuvos, gyventojams.

Baltarusija pareiškė, jog Rusijos elektros energijos tranzito sąlygos naujiems metams nesuderintos, drauge ji pabrėžė, kad ši problema ir ginčas dėl naftos nėra tarpusavyje susiję.

Rusijos bendrovė „Inter RAO“ pareiškė, kad perdavė partneriams Baltarusijoje savo siūlymus dėl tranzito sąlygų, bet atsakymo negavo.

Baltarusijos specialistai pažymi, kad maitų sąjungos taisyklės politiniu požiūriu labai nenaudingos Baltarusijai, jeigu jos bus taikomos taip, kaip reikalauja Rusija.

Nukelta į 7 psl.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-06-10

PERIODICALS

Pranešimas apie bombą išgąsdino Kybartus

Vilnius, sausio 6 d. („Lietuvos rytas“) – Dėl rusiško tranzito sausio 6 d. rytą neramiai pradėjo Kybartų gyventojai. Miestelyje pasklido gandų, kad traukinių stotyje po vidurdienio gali įvykti sprogimas. Ši žinia vos nesukėlė masinės sumaišties Lietuvos pasienyje.

Pasieniečiai, ugniagesiai-gelbėtojai ir kitos tarnybos po vidurdienio kruopščiai patikrino iš Maskvos į Kaliningradą vykstantį traukinį, mat anksčiau buvo gautas pranešimas, kad sąstatas susprogs.

Į pranešimą apie tariamą sprogmenį pirmiausia sureagavo Rusijos ir Baltarusijos saugumo tarnybos. Jos gavo pranešimą apie anonimo skambutį, kad sprogs iš Kaliningrado į Maskvą važiuojantis traukinys.

Savo ruožtu Lietuvos pareigūnai sulaukė ir tikrino jau atgal iš Rusijos sostinės į Kaliningradą važiuojantį traukinį.

Rusijos naujienų agentūra „Interfax“ rašo, kad Baltarusijos valstybinio saugumo komiteto (KGB) darbuotojai sulaukė asmenį, kuris grasino susprogdinti tarptautinį traukinį. Baltarusijos saugumiečiai bando išsiaiškinti nusikaltimo motyvus.

Kaliningrado srities Vidaus reikalų valdybos (VRV) spaudos tarnybos viršininkas Viačeslav Bogucki sakė, kad sulaukčius įtariamąjį buvo atšauktas pavojus, paskelbtas visose Kaliningrado srities jėgos struktūrose. Rusija atidžiai tikrina bet kokią informaciją apie teroro grėsmę.

Gali keistis Vyriausybės sudėtis

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Kai jau beveik visi nepopuliarūs sprendimai priimti, diržai suveržti kiek tik įmanoma, opozicija vėl prabyla, kad A. Kubilių gerai būtų atstatydinti. Valdančiosios koalicijos atstovai leidžia suprasti, kad netrukus turėtų būti tariamasi dėl galimos pertvarkos Vyriausybėje.

Seimo pirmininkė Irena Degutienė teigia, kad ministrų kabineto

darbe mato trūkumų, kurie gali būti šalinami keičiant ministrų sudėtį.

Neoficialiai kalbama, kad tarp ministrų, kurie galėtų būti keičiami, yra Ūkio ministerijai vadovaujantis Dainius Kreivys, aplinkos ministro portfelį turintis Gediminas Kazlauskas, vidaus reikalų ministras Raimundas Palaitis, susisiekimo ministras Eligijus Masiulis, Kultūros ministerijos vadovas Remigijus Vilkaitis. Kyla abe-

Popiežius Trijų Karalių iškilmių proga pasveikino tikinčiuosius

Vilnius, sausio 6 d. (Alfa.lt) – Popiežius Benediktas XVI sausio 6 d. Šv. Petro bazilikoje pasveikino tikinčiuosius ir pabučiavo vaiką, tačiau dabar pontifikas, kurį Kūčių vakarą parbloškė ant žemės nestabilios psichikos moteris, buvo griežčiau saugomas.

Benediktas XVI aukėjo Mišias, skirtas paskutinei kalėdinio laikotarpio šventei – Viešpaties Apsireiškimo, arba Trijų Karalių iškilmei.

Vis dėlto Benediktas XVI aiškiai parodė, jog nepaisydamas bėgštavimų dėl saugumo jis neketina atsakyti artimiausiu bendrauti su tikinčiais. Atvykdamas ir išvykdamas iš bazilikos Šventasis Tėvas nuo pagrindinio praėjimo paėjęs į dešinę ir kairę puses, kad paspaustų tikinčiųjų jam tiesiamas rankas. Jis taip pat sustojo paglostyti galvą kūdikiui, pabučiavo jį, tuomet Benediktas XVI pabučiavo ranką moteriai, kuri laikė vaiką.

Savo homilijoje popiežius apgailestavo, kad dėl tikėjimo stokos žmonėms trūksta „nuoširdaus nusižemi-

Popiežius Šv. Petro bazilikoje sveikina tikinčiuosius.

AFP/Scanpix nuotr.

nimo” ir „drąsos”. Pasak popiežiaus, Trys Karaliai yra „nuoširdaus tiesos ieškojimo pavyzdžiai”.

Po Mišių Šventasis Tėvas, stovėdamas savo apartamentų lange virš Šv. Petro aikštės, pasveikino Rytų Bažnyčias, kurių tikintieji sausio 6 d. šventė Kristaus Gimimo išvakarės.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Indianapolio lietuviai į festivalį sugrįžo po 10 metų. Trylikos patiekalų popietė Los Angeles, CA (p. 2)
- Emigracijos dešimtmetis (p. 3, 9)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- „Draugo” lietuviukai (p. 4)
- Naujieji Šv. Antano parapijoje (p. 5)
- Šeiminkės patarimai (p. 8)
- Atsiminimai (145) (p. 9)
- Dariaus ir Girėno skrydį prisimenant (p. 10)
- Marquette Park apylinkės susirinkimas (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.41 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šiais metais viena iš didžiausių Lietuvos rykščių neabejotinai bus Lietuvą paliekantys žmonės. Beje, ši rykštė jau pradėjo šalį plakti, apie jos skaudžius kirčius praneša statistika. Lietuvos Statistikos departamento duomenimis, pernai emigravo 20 tūkst. Lietuvos gyventojų. Emigrantų kiekvienais metais daugėjo. Tipiškas emigrantas – jaunas vyras ar moteris, bent metus iki išvykimo neturėjęs darbo, iki tol dirbęs prekyboje ar pramonėje, dažniau neturintis šeimos ir traukiantis į Didžiąją Britaniją, Airiją ar JAV. Politikas A. Sakalas įsitikinęs, jog ši emigracija yra išskirtinė, tokios dar nebuvo per visą Lietuvos istoriją. Emigruojama ne dėl politinio persekiojimo ar žodžio laisvės stokos, bet dėl pragyvenimo šaltinio, netikėjimo Lietuvos valstybe ir jos politikų pažadais. Daugiau apie lietuvių emigraciją skaitykite 3 puslapyje.
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.
Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

INDIANAPOLIS, IN

Lietuviai į festivalį sugrįžo po 10 metų

VICTORIA ARTHUR

Tūkstančiai žmonių, gyvenančių centrinėje Indianoje, susipažino su Lietuvos istorija, papročiais ir muzika kasmetiniame Tarptautiniame festivalyje, neseniai surengtame Indianapolisyje.

Indianapolio Lietuvių Bendruomenė garbingai paminėjo Lietuvos tūkstantmetį, pristatiusi kultūrinį kampelį, kuris kartu atspindėjo ir pagrindinę festivalio temą „Įkvėpiančios vietos“ („Inspiring Places“). Kultūrinį kampelį meniškai apipavidalino Sigita Nusbaum. Jame buvo galima rasti ne tik lietuviškų suvenyrų, knygų ir mokymo literatūros, bet ir pamatyti nuostabias Lietuvos gamtovaizdžio ir istorinių vietų skaidres. Indianapolio LB kultūriniu kampeliu dalijosi kartu su vietinėmis latvių ir estų bendruomenėmis, todėl įvairaus amžiaus festivalio lankytojai galėjo vienoje vietoje susipažinti su visomis trimis Baltijos šalimis.

A. Simonaitis ir Rūta Young pirmąją renginio dieną, kuri buvo skirta Indianapolisio moksleiviams, laukia lankytojų.

LB nariai, pasipuošę tautiniais drabužiais, visas keturias festivalio dienas (2009 m. lapkričio 19–22 d.) prabuvo lietuviškame kampelyje, pasiruošę atsakyti į bet kokius klausimus ir dalyvauti įvairiose pramogose.

LB nariai žygiavo spalvingame Tautų parade (Parade of Nations), o baigiamąjoje festivalio programoje gyvai visiems renginio lankytojams grojo lietuvių kapela „Biru Bar“.

Lietuviai į kasmet rengiamą Tarptautinį festivalį sugrįžo po 10 metų pertraukos. Tačiau nuo šiol planuoja čia dalyvauti kiekvienais metais. Festivalio metu savanoriavo Rūta Young, sukūrusi gražius ir išsamius lankstinukus, kurie, kartu su LR ambasados Washington, DC parūpintais lankstinukais, buvo dalijami festivalio lankytojams. Prie lietuviško kampelio ruošos taip pat prisidėjo: Aleksandra Simonaitis, Laima Barron, Daiva Miller, Deimantė Hirschauer, Victoria Arthur ir Audrius Bigužas. Parade žygiavo Alma Spellacy su dukromis Anna ir Samantha, Rimantas Mečkauskas ir Sigita Nusbaum su vaikais Amilia ir Patrick.

Iš anglų kalbos vertė A. Tamošiūnaitė.

Victoria Arthur, Indianapolisio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė, ir Patrick Nusbaum lietuviškame kampelyje laukia lankytojų.

LOS ANGELES, CA

Trylikos patiekalų popietė

PRANAS VISVYDAS

Įskaitant juodą duoną. Ir gėlių puokštę stalo viduryje. Meniu sąrašas buvo išspausdintas dviem kalbomis. Pavyzdžiui, kūčiukai su aguonpieniu buvo verčiami į „Christmas eve ‘cookies’“. Vis dėlto mūsiškos silkės skambėjo geriau nei „herring“, o grybų koldūnai – nei „mushroom dumplings“. Bet viskas – ir sava, ir kita kalba – turėjo vienodą skonį – „niam niam, niam, niam“. Po kun. Tomo Karanausko palaiminimo visi tuos valgius dorojo be jokio priekaišto.

Kaip pernai, taip ir šiemet, tradicines lietuvių Kūčias surengė Los Angeles Lietuvos Dukterų draugija Šv. Kazimiero parapijos salėje. Tie laikai, kai tokį prieškalėdinį pasisodinimą visada rengdavo Kazio Karužos vadovaujama „Daumanto“ vardo šaulių kuopa, išgaravo. Tačiau neišgaravo valgių gardumas, kvapnumas ir stalą puošiančios gėlės bei kalifornietiško vyno buteliai. Ačiū Apvaizdai, kad dar neišsisklaidė nemėsišką maistą mėgstanti lietuvių visuomenė. Stalai buvo apsėti. Man teko dvylik-

tas, tad jaučiausi kaip išalkęs ir truputį ištroškęs apaštalas.

Gera, kad niekas neskaitė ilgo traktato prie mikrofono apie šią tradiciją, kaip būdavo dažnai anksčiau, tarsi paskaitomis dalykas tampa įprasminamas. Net būdavo minima visa Jėzaus gimimo istorija. Laikai kinta. Dabar pobūvį atidarant trumpai pakalbėjo Dukterų draugijos pirmininkė Ingrida Jodelienė. Išryškino jų pagalbą per visus metus varginoms Lietuvos šeimoms. Tada mergina (neįsidėmėjau pavardės, nes mano gale nebuvo garsintuvo) paskaitė iš ten gautą jautrų padėkos laišką. Paminėtos ir stambesnių aukotojų pavardės. Tie individai iš kuklumo buvo palindę po stalais.

Na, ir dar viena šios tradicijos neatplėšiama dalis – kalėdines giesmes giedantis parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio, šįsyk kitaip sukurpęs programą. Pradžioje kelias giesmes pagiedojo išsirikiavęs prie scenos. Dirigentas raginte ragino kartu giedoti ir svečius – prie valgių juk turėjo padėtus lapus su giesmių tekstais. Tada choristai išsiskirstė tarp stalų, kad padrąsintų giedoti

sėdinčius. Mačiau, kad šioji oratorija kažkaip nesusilydė. Nebuvo bendrumo nei giedant itin pakilų „Gloria in excelsis Deo!“ Nesiklijavo net giliai melodinga „O Holy Night“. Jai reikia neblogo solisto. Taip pat ir kur kas geresnio vertimo. Pastebėjau ir prasmės klaidą, kurią choristai vis kartoja giesmėje „Džiaukis, pasauli“. Antroje posmėje turi būti ne „jų šviesa“, bet „Jo šviesa“. Juk nebuvo kelių Išganytojų. Tos gražios giesmės, be rods, jie negiedojo. Taip pat ne „džiaugės“, bet „džiaugias“. Vis dėlto skubėjimo. Be abejo, Jėzui nesvarbu, jei Jį menantys įvardžiai kai kur posmuose rašomi mažąja raide, nors liturgija reikalauja didžiosios.

Tiek to, šie mažmožiai džiugesio nė kiek nesumažino. Dar buvo tarpusavy laužomi kalėdaičiai. Ir kava su pyragais. Estetiškame meniu lakšte deramai išreikšta padėka šeiminkėms: Antaninai Uldukienei, Daliai Ragauskenei, Laimai Leko. Už gėles ir dekoracijas dėkojo Darijai Francesco, Giedrei Kiškis ir Valei Ruzgienei. Atseit, Kalėdų išvakarių natiurmorto – regimo ir valgomo – kūrėjoms. Irgi menas.

EMIGRACIJOJE PIRMAUJANČIŲ DEŠIMTMETIS

MILDA KNIEŽAITĖ

Pernai per dešimt mėnesių iš Lietuvos išvyko daugiau žmonių nei per visus 2008 metus, o grįžtamoji migracija, jau pradėjusi didėti, vėl sumažėjo beveik perpus. Migracijos neigiami rezultatai, kai emigracija didesnė už imigraciją, pastebėtas penkiose Europos Sąjungos (ES) šalyse, o Lietuvoje, skaičiuojant tūkstančiui gyventojų, didžiausias jau dešimt metų. Kitos šalys tame penktuke keičiasi, o mes, kaip LZ sakė Tarptautinės migracijos organizacijos (TMO) Vilniaus biuro vadovė Audra Sipavičienė, nuolat pirmajame.

Prieš pat Naujuosius metus pasirodęs Europos migracijos tinklo paremtas leidinys „Grįžtamoji migracija: teorinės išvalgos ir situacija Lietuvoje“, pirma tokia rimta studija, aprėpianti ne tik sociologinius duomenis, pirmosios apklausos apie grįžtamąją migraciją rezultatus, bet ir teorinius apibendrinimus bei kitų šalių patirtį, leidžia naujai pažvelgti į itin skaudžią mūsų kraštui emigracijos problemą.

(...)

Nauji požymiai

Per pastaruosius 18 metų (1990–2008) iš Lietuvos emigravo beveik pusė milijono žmonių, apie 20 proc. darbingo amžiaus gyventojų. Tiklesnių skaičių kol kas pasakyti negalima, nes ne visi išvažiuodami svetur gyventi išsiregistruoja ir ne visi sugrįžę praneša. Tikrąją padėtį turėtų atskleisti 2011 metų visuotinis gyventojų surašymas. „Tikslus skaičius nėra svarbiausias dalykas, – sakė dr. A. Sipavičienė. – Ar 300 tūkst., ar 400 tūkst. gyventojų išvyko – svarbiausia, kad tas skaičius problemiškas, ir blogiausia, kad jis keičia gyventojų amžiaus struktūrą. Emigrantai yra kur kas jaunesni nei Lietuvos gyventojų vidurkis ir mūsų visuomenė dėl emigracijos sensta kur kas greičiau nei galėtų normaliomis sąlygomis. Be to, blogėja demografiniai rodikliai, nes tie, kurie kurtų šeimas, gimdytų vaikus, irgi išvažiuoja.”

Turimais duomenimis, kas dešimtas Lietuvos gyventojas, maždaug 11 proc., pats buvo išvykęs ir daugiau kaip šešis mėnesius dirbo užsienyje, apie 40 proc. – kas nors iš šeimos ir apie 80 proc., t.y. beveik kiekvienas Lietuvos gyventojas, keturi iš penkių, turi išvykusių pažįstamų. Tyrimas buvo atliktas dar prieš krizę, o dabar, pasak TMO Vilniaus biuro vadovės, aiškus dėsningumas, kad padėtis blogėja. Žmonės išvyksta ir tas išvykimas vienareikšmiškai susijęs su krize. Kaip didėja nedarbas, taip panašiai didėja ir emigracija. Pastaraisiais metais prasidėjusi grįžtamoji migracija dabar vėl labai smarkiai sumažėjo.

Naujas požymis būtų etapinė migracija, kai žmonės išvažiuoja į kurį nors kraštą ir jei nesiseka, toliau migruoja kur nors kitur. Iš tokios etapinės migracijos kur kas sunkiau susigrąžinti žmones, nes, pavyzdžiui, išvažiavę į Angliją, o iš jos – į Skandinavijos šalį, gali grįžti ir į Angliją, ir į Lietuvą. Tiesioginis ryšys su gimtuju kraštu pradeda silpti. Kitas

dalykas, aiškiai susijęs su krize, tie emigrantai, kurie planavo grįžti, netai nebegrįžta.

Iš abiejų pusių

Dar prieš krizę, kai Lietuvoje buvo pradėjusios gerėti gyvenimo sąlygos, vis daugiau emigrantų norėjo sugrįžti. Čia pirkosi butus ir kūrėsi, tačiau iškildavo labai daug problemų. Vieniems rūpėjo, ar gaus darbo ir kokie bus mokesčiai, kitiems – ar galės persivesti pensiją, tretiems – ar galės pasiimti paskolą butui pirkti, nes daugelio pinigai vis dėlto nelegalūs. Į tuos klausimus ir mėgino atsakyti TMO Vilniaus biuro įsteigtas Migracijos informacijos centras. Iš šios patirties ir kilo mintis kartu su Socialinių tyrimų institutu atlikti grįžtamosios migracijos tyrimą: ar Lietuvos gyventojai pasirengę priimti grįžtančius žmones, ar reikia skatinti grįžtamąją migraciją, kokios pagalbos iš tikrųjų reikėtų. Į problemą pasižiūrėti iš abiejų pusių – atsiklausus ir Lietuvos gyventojų, ir užsienio lietuvių nuomonės.

Atsakovų užsienyje buvo klausima, ar nori ir ruošiasi grįžti, jei nenori, kodėl, jei nori, kodėl negrįžta ir kokių problemų kyla, ar reikia, kad valstybė kaip nors padėtų, kokios informacijos ir pagalbos trūksta. Gana netikėta, kad daugelis Lietuvos gyventojų pritarė, jog reikia finansiškai remti tautiečių grįžimą, o daugelis išvykėlių įsitikinę, kad tai daryti netikslinga. Jie taip pat nenorėjo sau kokių nors išskirtinių sąlygų. Kaip parodė apklausos rezultatai, Lietuvos gyventojų požiūris į grįžtamąją migraciją yra labai teigiamas. Klausiami, ar reikia skatinti ją, ar atsivežti iš užsienio darbo jėgos, vos ne 100 proc. pritarė tautiečių sušgrąžinimui. Vis dėlto buvo matyti ir nerimo dėl galimo masinio grįžimo. Darbingo amžiaus žmonės bijojo, kad sugrįžėliai užims darbo vietas, nes jų darbo patirtis gali būti geresnė. Pensininkai būgštavo, kad pablogės jų socialinės garantijos, jei grįš daugiau pensininkų. Tačiau visi labai apgailestavo dėl išvykusių mokytojų ir labai norėjo, kad sugrįžtų svetur išvažiavę gydytojai. Visi taip pat sutartinai džiaugėsi dėl išvykusių nuskaltėlių.

Grįžti – negrįžti

Apie pusę užsienyje gyvenančių atsakovų pripažino, kad norėtų grįžti. Kaip rodo kitų, ypač imigracijos, šalių praktikos apibendrinimas, jei žmogus per penkerius metus negrįžo, tokia tikimybė labai smarkiai sumažėja. Sunkiau sugrįžti užėjus krizei pirmiausia dėl ekonominių priežasčių – nelengva rasti darbą. Antras dalykas, tų, kurie dirbo legaliai užsienyje, ten kur kas geresnio socialinio užtikrinimo, o čia iš jų negalima išgyventi. Kai užsibuvęs užsienyje žmogus pradeda kurti savo socialinį gyvenimą, įsilieja ten, Lietuvoje ryšiai nutrūksta ir kur kas sunkiau grįžti. Trumpalaikiai sugrįžimai nebūtinai turi didelės įtakos. Žmogus atvažiuoja, pabūna tarp savo giminių, „pabaliavoja” ir išvažiuoja, nelabai ką ekonomikos ar socialinėje srityse pamatęs. Vienas iš naujojo leidinio patarimų ir būtų siekti, kad tie ryšiai nenutrūktų,

Nukelta į 9 psl.

Kaip Amerika įklimpo Afganistane ir Irake (II)

ALEKSAS VITKUS

Pirmiausia pažvelkime į Afganistano istoriją. Kraštą jau nuo senų laikų valdė visokiausi svetimi užkariautojai. Paskutinysis toks užkariautojas – Anglija, išvarginta Pirmojo pasaulinio karo, 1919 m. Afganistanui pripažino visišką nepriklausomybę. Pradžioje kraštą valdė keli emirai, po to karalius Mohammad Zahir, 1973 m. nuverstas nuo sosto. Netrukus į Afganistaną įsiveržė sovietų kariuomenė, bet po beveik dešimties metų trukusio karo ji iš ten 1989 m. pasitraukė. Tarpusavio kovos vyko ir toliau. Taliban vardo grupė 1996 m. užėmė Afganistano sostinę Kabul ir krašte įvedė griežtą islamo režimą. Amerikiečiai įsivėlė į Afganistano karą, ieškodami teroristo Osama bin Laden tuojau po 9/11 išpuolio.

Tas 2001 m. rugsėjo 11 d. teroristinis išpuolis taip sujudino visą Ameriką, kad tuoj pat pasigirdo nekantrūs reikalavimai nubausti to teroro kaltininkus. Iš karto po rugsėjo 11 d. teroro veiksmų prezidentas George W. Bush amerikiečiams iškilingai prižadėjo: „Mes atrasime visus, kurie yra atsakingi, ir jie brangiai už tai užmokės. Esame taiki valstybė, bet žiauri savo užpuolikams. Šį konfliktą pradėjo kiti, jiems patogiu laiku, bet baigsime mes mūsų pasirinktomis priemonėmis ir valandą, kurią nustatysime mes.” Tie žodžiai skambėjo dar stipriau, kai kiek vėliau Bush pareiškė: „Osama bin Laden bus mūsų – gyvas ar negyvas.”

Ne taip, kaip buvo Vietname, kur vyko aršios kautynės, amerikiečiai namuose neįsivėlė ypatingų nepatogumų, jie nebijojo ateinančio priešo. Terorizmas „atnešė” karą ir baimę į pačią Ameriką. Lyg per naktį ant namų, gatvėse, ant automobilių – visur išdidžiai suplevėsavo žvaigždėtos Amerikos vėliavos, patriotiški plakatai ir skelbimai. Tas patriotizmas subliuško, pirmiesiems Afganistano bombardavimams nedavus laukiamų rezultatų.

Nesisekiant surasti Osama bin Laden, Bush pyktis ir nusistatymas prieš bet kokią terorizmą vis augo. Kalbėdamas Kongrese, jis pareiškė, jog „atėjo laikas, kai valstybės turės apsispręsti, ar jos eis su mumis, ar ne”. Dar kitoje kalboje jis paskelbė, kad tas, „kas ne su mumis, tas bus prieš mus”. 2001 m. vėlyvą rudenį Bush taip aiškino naują Amerikos politiką: „Žygis prieš terorizmą prasideda su ‘al-Qaeda’, bet ten jis nesibaigia. Jis nesibaigs, kol kiekviena teroristų grupė nebus išaiškinta ir sunaikinta. Nuo šios dienos bet kokia valstybė, kuri priglaudžia ar remia terorizmą, bus mūsų laikoma JAV priešu.”

Pradžioje Bush į tokį JAV priešų sąrašą įtraukė Libiją, Sudaną ir Iraną. Praėjo keli mėnesiai ir tame sąraše atsirado Irakas ir Š. Korėja. Laikei bėgant, įsiau drinęs Bush paskelbė savo naują doktriną: „Senoji nuo 1946 m. mūsų vesta sovietų ‘containment’ politika teroro laikais nebegalioja.” „Kai turime reikalų su diktatoriais, turinčiais masinio naikinimo ginklus arba juos duodančiais teroristams, laukti jų puolimo gali būti per vėlu. Todėl mes turime teisę pirmieji pulti bet kokią valstybę, turinčią tokius masinio naikinimo ginklus.”

Taip apsiskelbęs pasaulyje, prezidentas Bush 2003 m. kovo 20 d. pradėjo karą prieš Iraką. Bagdadas, Irako sostinė, krito balandžio 9 d., ir dar po kelių savaičių tikras karas ir pasibaigė. Gegužės 1 d. Bush paskelbė, kad pagrindinės karo operacijos buvo sėkmingai baigtos, nurodydamas, jog toliau vyks tik paprasta sumušto priešo valymo ir krašto atstatymo akcija. Gruodžio 13 d. netoli Tikrit pagaliau buvo pagautas ir pats Irako valdovas Saddam Hussein. Deja, masinio naikinimo ginklų amerikiečiai niekada neatrado. Nors karas ir pasibaigė, prasidėjo partizaninės kovos, savižudiški susisprogdinimai, nusinešantys ir amerikiečių karių gyvybes. Vien per pirmuosius karo metus amerikiečiai neteko apie 500 žuvusiųjų.

Tokia padėtis Irake tęsiasi jau daugiau negu šešeri metai, o Afganistane – dar ilgiau. Amerikos valdžia pamažu pradėjo suprasti, kad tikros pergalės Irake negalima pasiekti be pačių irakiečių pagalbos. Nauja demokratinė vyriausybė jau yra išrinkta, bet nuolatiniai kivirčiai tarp įvairių musulmonų religinių grupių vadovų ir sunkiai išgyvendinama korupcija vyriausybės sluoksniuose neleidžia kraštui greičiau grįžti į normalų gyvenimą. Didelių vilčių, kad viskas greitai susitvarkys, nėra. Vis dėlto JAV gynybos sekretorius Robert Gates, susitikęs su Irako premjeru Noyri al-Maliki, tvirtino, kad po 2010 m. kovo mėnesio rinkimų palengva prasidės amerikiečių karių pasitraukimas.

Dar sunkiau bus Afganistane. Prezidentas Hamid Karzai, kuris praeityje palaikė Talibaną, tikėdamas, kad ši nauja politinė ir karinė srovė padės Afganistane sustabdyti nuolat tarp įvairių genčių vykstančias kovas ir išraus plačiai išsišakojusią vyriausybės korupciją, vėliau nuo Taliban pasitraukė. Sovietų okupacijos metu jie pasitraukė į Pakistaną ir grįžo tik 1992 metais. Išrinktas prezidentu 2004 m. ir perrinktas 2009 m., jis vis dar nesugeba sudaryti patikimos vyriausybės, kaip tai įvyko Irake. Turėjęs daug įvairių ryšių su JAV, jis daugelio afganų yra laikomas Amerikos marionete (puppet). Tikėti, kad Karzai galėtų valdyti kraštą be veiksmingos JAV pagalbos ir kariauti prieš Talibaną, būtų nerealu.

Sovietai, kovodami Afganistane, stengėsi plėsti pasaulinę revoliuciją, užimdami tokias trečiojo pasaulio šalis kaip Afganistaną. Jei jiems tai nepavyko, kaip šiuo metu prezidentas Obama gali tikėtis ten įvesti modernią demokratiją? Nors jis žada JAV kariuomenę pradėti atitraukti pradedant 2011 metų vasarą, kiek laiko tas pasitraukimas užtruks, jis nesako. Afganistano prezidentas Karzai kalba apie 15–20 metų laikotarpį, jo nuomone, tik tada Afganistanas galės apsieti be stambios JAV pagalbos. Neatrodė, kad nekantriems amerikiečiams užteks kantrybės taip ilgai laukti.

„DRAUGO”

lietuviškai

Redaktorė Laima Apanavičienė
laimaa@hotmail.com

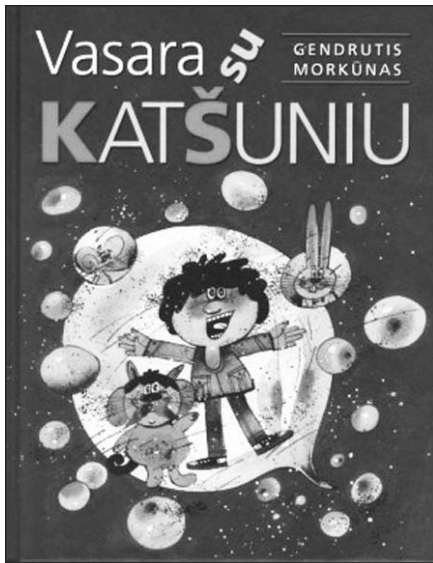
Atsisveikinimas su talentingu vaikų rašytoju

LAIMA APANAVIČIENĖ

Paskutinę 2009-ųjų metų dieną užgeso vaikų rašytojo, Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriaus nario, Bernardinai.lt bendradarbio Gendručio Morkūno gyvybė. Mūsų skaitytojams ir net lituanistinių mokyklų mokytojams tai nelabai girdėta pavardė, o gaila. Tiesa, kaip vaikų rašytojas jis išgarsėjo visai neseniai. Mat, kaip jis pats sakė „Mano vaikystės skaitymuose”, nuostabioje Žemės vietoje – Vabalninko krašte 1960 m. rugpjūčio 4 d. gimęs Gendrutis Morkūnas visų pirma buvo fizikos mokslų daktaras, radioekologijos ir radiacinės saugos specialistas, keliasdešimties straipsnių, kelių mokslo bei mokslo populiarinimo knygų autorius, rašęs grožinius bei eseistinius tekstus internetiniam dienraščiui „Bernardinai.lt”, savaitraščiui „Šiaurės Atėnai”, Biržų krašto laikraščiui „Šiaurės rytai”, vakarais ir savaitgaliais rašantis knygas vaikams.

G. Morkūnas į lietuvių vaikų literatūros pasaulį įsiveržė prieš kelerius metus ir iš karto užsiėmė tvirtas pozicijas. Pirmoji knyga vaikams pasirodė 2005-aisiais. Debiutas buvo sėkmingas – apysaka-pasaka apie keistą padarą Katšunį pelnė reikšmingiausio metų vaikų literatūros debiuto vardą. Kitos knygos – apysaka „Grįžimo istorija” (2007) ir „Blusyno pasakojimai” (2008) vėlgi buvo pastebėtos ir įvertintos – iškovoję geriausių metų vaikų ir paauglių knygų titulus. „Grįžimo istorija” – vienintelė vaikų literatūros knyga patekusi į meniškiausių 2007 metų knygų dvyluktuką, kurį paskelbė Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas. Ši knyga pristatyta tarptautiniam apdovanojimui – už nuopelnus vaikų literatūrai jo pavardė bus įrašyta į šių metų vasarą pasirodysiantį Tarptautinės vaikų ir jaunimo knygų tarybos leidinį – „IBBY Garbės sąrašą” (IBBY Honour List), į kurį patenka reikšmingiausių pasaulio vaikų knygų kūrėjų vardai.

Pirmąją Gendručio Morkūno knygą išleido leidykla „Tyto alba”, o pastaruosius metus jis buvo leidyklos „Nieko rimto” autorius. Naujausias

„Vasara su Katšuniu” – pirmoji G. Morkūno knyga vaikams.

kūrybos rezultatas – ką tik pasirodžiusi apysaka „Vėlniškai karštos atostogos” (2009). Ši knyga dalyvavo tarptautiniame projekte ir yra išleista latvių, estų ir bulgarų kalbomis.

G. Morkūnas pastebimai atnaujino lietuvių vaikų literatūrą. Be to, jo kūryboje esama dar kažko daugiau, kas ypač patraukia ir vaikus, ir suaugusiuosius. Kūrėjas apskritai nebuvo abejingas vaikų kultūros reiškiniams, savo rašiniais aktyviai prisidėjo prie kultūrinių vertybių puoselėjimo ir sklaidos.

Savo autobiografijoje G. Morkūnas rašė: „Nuo 1978 metų Vilniaus universitete studijavau fiziką. Tokią daugelio manymu trenktą sritį pasirinkau tikėdamas, kad ateitis priklauso tiksliesiems mokslams. Be to, jau septintoje klasėje patyriau, kad fizikos dėsniuose yra kažkokios jėgos, kad juos suprasti visai nesunku, o gerai išiklausius jie skamba kaip eilėraščiai. Kartais fizikos dėsnius deklamuodavau patinkančioms merginoms.

Vėliau, pradėjęs rašyti grožinės literatūros kūrinius, tai, kad esu fizikas, daugelį kažkodėl stebins, o man bus sunku paaiškinti, kodėl rašau. Remsiuosi visiems žinomam faktui, kad fizikai gali daryti viską. Fizikai būna politikai, aktoriai, sportininkai, kūrėjai. Kai kas, paprastai patys fizikai, mano, jog jie yra ypatinga žmonių rūšis, savo protu, kūrybingumu, vikrumu ir daugybe kitų stebuklingų savybių toli lenkianti ne fizikus. Aš taip nemanau – fizikai yra žmonės kaip žmonės, tik moka garsiau už kitus čirkti. Dėl to čirškimo ir todėl, kad fizikų yra daug ir visur, jie panašūs į žvirblius.”

Vaikams G. Morkūnas rašė nuo 2004 metų. Pirmoji jo parašyta knyga – „Vasara su Katšuniu” (kaip pats autorius prisipažino, sugalvoti pavadinimą knygai jam buvo sunkiau negu parašyti pačią knygą). Tačiau ėjimas į vaikų literatūrą prasidėjo kur kas anksčiau, kai ėmė sekti savo sukurtas pasakas sūnui, o kartais ir jo draugams.

„Šios ‘pakajytės’ jiems patikdavo labiau, negu vaikų knygelių pasakos (tais laikais ir knygelių buvo kur kas mažiau). Savo pasakų beveik neprisimenu – kiekvieną vakarą ji būdavo vis kita, o jos veikėjai būdavo dieną matyti žmonės, gyvūnėliai, debesy, medžiai, balos. Maža ką pamatome kasdien, – apie savo kaip vaikų rašytojo gimimo pradžią pasakojo savo autobiografijoje rašytojas. – Tiesa, pradėti rašyti paskatino literatūros mokytojas Juozas Latvėnas, visų vadintas Kurmiu. Tai jis penktoje klasėje visiems pasiūlė pabandyti rašyti eilėraščius. Parašiau ir gavau penketą. Toks honoraras man visai patiko. Prisireikęs eilėraščiais taisydavau lietuvių kalbos trimestro vidurkį.”

„Vaikai – patys geriausi skaityto-

Rašytojas Gendrutis Morkūnas

jai – skaitydami jie apsigyvena knygoje, todėl gali pamiršti viską. Su jais labai įdomu kalbėtis. Apie knygas jie visada sako tiesą. Tiesą jie sako ir apie gyvenimą. Štai kodėl rašau vaikams”, – sakė vaikiškų knygelių autorius, paklaustas, kodėl jis kuria būtent vaikams.

Manau, kad anksti Anapilin išėjusį rašytoją atras ir JAV lituanistinių mokyklų mokinukai, o jiems tą padaryti padės jų mokytojai bei tėveliai. Beje, knygutes siūlau perskaityti

ir suaugusiems, jos tikrai įdomios. Kaip kažkada sakė Amžinybėn anksti iškeliavęs rašytojas: „Pasaulio pabaiga neateis tol, kol bent vieno žmogaus rankose bus bent viena vaikiška knyga.”

G. Morkūno knygų galima įsigyti internete, adresu: „www.pirkinternete.lt/parduotuve”.

P. S. Parengta pagal www.rubinitis.lnb.lt ir leidyklos „Nieko rimto” informaciją.

Klimatas šilo...

Kuo toliau, tuo sparčiau.

Rudenį žmonės nespėdavo susitepti slidžių ir pasigalasti pačiūžų, kai vėl prasidėdavo pavasaris. Per Kalėdas dygdavo grybai, o vidurvasarį visus užklupdavo tokia kaitra, kad nuo spiginančios saulės užsidegdavo lauke džiovinami skalbiniai ir užvirdavo mažesnių upelių vanduo. Gegužės viduryje kildavusios vėtros nurašydavo visus ką tik pražydusių pienu žiedus. Rugpjūtį vėtros išraudavo ir išnešdavo visus kopūstus ir niekas nežinojo kur. Kažkas gyrėsi krūvas kopūstų matęs Afrikoje, tačiau niekas netikėjo – Afrikoje nuo karščio ir saulės išprotėję liūtai draskydavo kiekvieną baltaodį ir niekas negalėdavo jų išgelbėti, todėl vizų į Afriką baltiesiems neduodavo.

Ištrauka iš Gendručio Morkūno knygos „Blusyno pasakojimai”. Vilnius: „Nieko rimto”, 2008.

Traškančios žvaigždės

Nieko keista, kad vieną dieną saulos valstybės nusprendė nebekariauti. Visos! Ir niekada.

O pirmąją traškančią žvaigždžių taikos naktį visi vaikai pasipylė į lauką ir tamsą.

Krintančios žvaigždės tikrai traškėjo! Kiekviena savaip, vos girdimai ir taip paslaptinai, kad klausydamiesi visi pamiršdavo net kvėpuoti. O klausytis norėjosi dar ir dar. Net ir tiems, kam buvo užgulusios ausys.

Gi suaugusieji ėmė maivytis saulei apšalusiais pakraštėliais. Eidavo į

„Blusyno pasakojimai”

„Blusyno pasakojimai” – tai trumpos istorijos apie rimtuolį pirmininką, kuris solidžiam portfelėje nešiojosi riešutų spaustukus, apie liežuvių, kuriais galima skaldyti galvas, apie lygintuvų marą ir tai, kodėl pasaulyje nėra nė vieno banknoto su besišypsančiu veidu...

lauką ir ištisas dienas maivydavosi. Net valstybių prezidentai.

Be to, visi ėmė skaityti knygas. Net tada, kai reikėdavo sėti javus ir nuimti derlių.

Berniukas, nuo kurio prasidėjo ši istorija, pirmąją traškiųjų žvaigždžių naktį peršalo ir mirė.

Vasarį ir kovą toje saloje būdavo pašėlusiai šalta...

Ištrauka iš paskutiniojo Gendručio Morkūno apsakymo apie taiką

DETROIT, MI

Naujieji metai Šv. Antano parapijoje

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Palydėję senuosius, mane
prisiminkit –
Aš toli, bet esu mintimis
su Jumis.
O sutikę naujuosius – mano
meilę dalinkit –
Atminimuose būsim su Jumis
širdimi.*

Po tokio tikrai permainingo Kalėdinio oro, kai po gausiai iškritusio sniego sekė staigus atšilimas ir lietus, Naujų metų dienos oras buvo tikrai neblogas. Pasitaikė graži, saulėta, bet žiemiškai šalta diena. Šv. Antano parapijos nariai ir svečiai, kurių buvo apie 50, susirinko atšvęsti Naujųjų metų pradžios Šv. Antano parapijoje, Detroit, MI, kur parapijos administratorius kun. Gintaras Antanas Jonikas atnašavo iškilmingas šv. Mišias. Vargonavo ir giesmes vedė Irena Vizgirdaitė-Sheko. Skaitinius skaitė Algis Kaunelis. Savo prasmingame pamoksle kun. Jonikas pasveikino parapijiečius ir svečius, linkėdamas gražių, gerų Naujųjų metų. Jis ragino džiaugtis tuo, ką turime, ir būti dėkingiems už kiekvieną mums skirtą dieną.

Linkėta palaimos, vilties, meilės, taikos ir ramybės

Po šv. Mišių dalyviai susirinko į gražiai ir šventiškai papuoštą parapijos salę pokyliui. Svečiai buvo sutikti šios didelės šventės simbolių – dekoratyvinių šampano burbuliukų, besiveržiančių iš krikštolinių taurių. Sceną puošė Mykolo Abariaus šiai progai padarytas plakatas su užrašu – „2010“. Lietuvybės ženklą fortepijonas buvo uždengtas lina staltiese, juosta su užrašu „Sveikiname“, ant kurios buvo padėtos trispalvė simbolizuojančios trijų spalvų žvakutės. Scenos pakyla taip pat buvo uždengta lina juosta su joje išaustais Tautos himno žodžiais, Vyčiumi ir trispalve. Salėje skambėjo lyriškos melodijos.

Naujų metų programai vadovavo Zita Skučienė. Ji pasveikino visus susirinkusius: „Suskambo paskutinis gruodžio dūžis, ir užsklendė duris senieji metai, mes žengiam per Naujųjų metų slenkstį ir naują verčiam kalendariaus lapą. Naujųjų metų žvaigždės krinta, krinta, nuo jų mums viduje šviesu, šviesu. Visa žemelė šiandien išdabinta sidabro spalvos leidžias ant plaukų.“ Prabėgo metai pašėlusiai greitai. Praskriejo vėjais, tarsi juodbėriai, pralėkė eikliai. Atnešė laimę, meilę ir gerį į namus. Visko buvo tiek daug per metus, laikas leido užmiršti klaidas. Šiandien sveikiname savo draugus, linkime laimės, sveikatos ir mintyse sugrįžtame į jaunystės dienas. Susėdę prie gražiai išpuošty naujametinių stalų, dalinkimės duona, meile, gerumu. Linkime vieni kitiems Dieviškos palaimos ir vilties, kad šie metai būtų pilni meilės, taikos ir ramybės. Nuplaukime šiandien kasdienybės dulkes ir pabūkime patys savimi. Užmirškime viską, kas taip graužė širdį. Pajuskime muziką savoje širdyje – tokiais žodžiais Z. Skučienė kreipėsi į susirinkusius.

Kun. Jonikas buvo pakviestas uždegti žvakutes, sukalbėti invokaciją ir pradėti giedoti Tautos himną. Po to jis išskubėjo į savo antrąją – Dievo Apvaizdos parapiją atnašauti 11 v. r.

šv. Mišias.

Dalyviai sveikino visus susirinkusius ir linkėjo Dievo palaimos, ramybės ir ypač geros sveikatos per 2010 metus. Būkime visuomenei vieningi, lyg viena graži šeima. Dalinkimės artimo meile. Visi dalyviai sugiedojo „Ilgiausių metų, ilgiausių“ ir pakėlė šampano taures. Vėliau visi dalijosi asmeniniais sveikinimais ir palinkėjimais.

Pokylio dalyviai vaišinosi gardžiais užkandžiais, skanumynais, gėrimais. Atrodė, kad nieko netrūko. Na, gal tik gulbės pieno.

Šokių muziką parūpino Leonas Petronis. Visus linksmino įvairi muzika: valsai, tango ir polkos. Svečiai suko ratelius. Sukosi jaunų bei vyresnių širdžių poros. Sunku buvo pasakyti, kas padarė didesnį įspūdį: vienų entuziazmas ir miklumas ar tų, kurie per ilgus metus lietuviškose šokių salėse įgavo patirtį. Visi šoko, muzika ir dainos buvo gražios ir mielos, o bendra nuotaika – tikrai labai puiki!

Z. Skučienė pakvietė „mūsų“ Reginą paskaityti eilėraštį „Į Naujuosius 2010-sius metus Antaninėje“.

Apsilankė svečias iš Lietuvos

Vėliau po šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje klebonas Jonikas sugrįžo pabendrauti su parapijiečiais, atsiveždamas ir svečią iš Lietuvos dr. kun. Kęstutį Kėvalą. Kun. Jonikas pristatė svečią kunigą. Dr. kun. Kėvalas dėsto teologiją Vytauto Didžiojo universitete Kaune, padeda Kauno katedroje, esančioje Kauno senamiesčioje. Prieš metus dr. kun. Kėvalas tris kartus vedė rekolekcijas. Kanadoje aplankė septynias bendruomenes. Šįkart jis Dainavos stovykloje, Manchester, MI vedė kursus, paskaitas, maldas ir susikaupimą jaunimui, o šiandien aukojo šv. Mišias Dievo Apvaizdos bažnyčioje. Kun. Joniką ir

Zita Skučienė veda šventinę programą.

svečią pasveikino dalyviai šampano tostais. Jų garbei ir vėl sugiedota „Ilgiausių metų, ilgiausių“. Po vaišių kun. Jonikas turėjo progą aprodyti dr. kun. K. Kėvalui parapiją. Po to abu dvasiškai daugiau nei valandą bendravo su parapijiečiais ir svečiais. Po jų išvykimo vyko bendras dainavimas, kurį vedė Z. Skučienė. Svečiai dar ilgai džiaugėsi šia ypatinga švente.

Naujieji drauge sutinkami jau dvyniolika metų

Jau devyniolikti metai ruošiamie Naujus metus ir renkamės šioje salėje. Keturiolika metų palydėjome senuosius ir sutikome Naujuosius metus. Jau penkti metai, kai Naujų metų pokylį ruošiamie dienos laiku. 2006 m. Naujų metų šventėje dalyvavo garbingas svečias, Detroito vikariato vyskupas John M. Quinn. Dalyviai,

Svečias kun. dr. Kėvalas su vyriausia Šv. Antano parapijos šeimininke Pranciška Televičiene Naujųjų metų dienos šventėje.

kurie yra garbaus amžiaus, yra patenkinti, kad Naujųjų metų Mišios ir pokylis vyksta dienos laiku, todėl ir buvo nuspręsta taip ir toliau švęsti – tuoj po šv. Mišių.

Naujų metų pobūvio ruošos komitetą sudarė: kun. Gintaras Antanas Jonikas, Mykolas Abarius, Patricia ir Algis Kauneliai, Leonas Petronis, Vacys Slušnys, Antanas Strakšys, Pranciška Televičienė, Zita Skučienė ir organizatorė Regina Juškaitė-Švobienė.

Rengėjų vardu dėkojame visiems talkininkams už rūpestį, patarimus ir atliktą darbą, ruošiant šį sėkmingą ir ypatingą parapijai pelningą pokylį. Dėkojame tiems, kurie jau devynioliktus metus iš eilės neatsisako ir randa laiko talkinti. Padėka visiems, kurie susirinko į mūsų svetainę. Nors mūsų nedidelis parapijos narių skaičius vis mažėja ir parapijiečiai yra brandaus amžiaus, jie vis vien nepasiduoda ir aktyviai dalyvauja įvairiuose renginiuose. Visi visuomet jaučiasi lyg viena šeima ir dalijasi artimo meile.

Šv. Antano parapija jau peržengė 80-uosius gyvavimo metus. Daug kas matyta, išgyventa per tuos metus. Su meile širdyse ir malda lūpose prisimename tuos, kurie iškeliavo į Viešpaties namus. Tikimės, kad ir jie danguje šypsojosi ir dalyvavo kartu su mumis šioje šventėje.

Šaunusis Naujųjų metų pokylis jau praėityje. Visiems dalyviams liko malonūs šios gražios šventės prisiminimai.

Šv. Antano parapijos Detroit vardu sveikiname visus lietuvių telkinius išeivijoje, „Draugo“ dienraštį, kuris nuolat spausdina straipsnius apie mūsų parapijos veiklą. Linkime gerų, prasmingų, sveikų Naujųjų metų visiems ir tikimės bei lauksime, kad susirinksime švęsti ir 2011-ųjų sutikimą „Antaninėje“!

*Širdy – džiaugsmo
Akyse – laimės,
Lūpose – juoko,
O gyvenime? –
Gyvenime visko.*

Su Naujaisiais 2010 metais, mielieji!

Iš kairės: svečias kun. dr. Kėvalas, dvasios milžinas, garbingas žemaitis, kuklus žmogus, nenorintis, kad būtų minima jo pavardė, šių metų pavasarį švęs 100 metų jubiliejų, kun. Jonikas.

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasveikino sėkmingai tarptautinėse olimpiadose dalyvavusius mokinius, jų mokytojus ir komandų vadovus. „Jūs esate jaunieji Lietuvos mokslo ambasadoriai. Jūsų laimėjimai – viltis mums visiems, kad, turėdami tokį talentingą jaunimą, sukursime gražesnę ir geresnę Lietuvą“, – sveikindama gabiausius Lietuvos moksleivius pabrėžė prezidentė.

Dėkodama mokytojams ir komandų vadovams už rūpestį jaunąja karta, D. Grybauskaitė pabrėžė, kad pedagogų išradingumas, kūrybiškas požiūris ir tikėjimas mokinių talentu gabiausiems šalies vaikams net ir sunkmečiu sudaro galimybes tobulėti ir savo gebėjimais garsinti Lietuvą.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir ministras Gintaras Steponavičius nufotografavo su gabiausiais Lietuvos moksleiviais.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Dėl lygių galimybių pažeidimų dažniau skundėsi vyrai

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Pernai dėl lygių galimybių pažeidimų dažniau skundėsi vyrai negu moterys. Daugiausiai skundų sulaukta dėl lyties diskriminacijos, socialinės padėties ir amžiaus.

Pasak Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (LGKT), 2009 metais įstaiga nagrinėjo 168 diskriminacijos atvejus – 165 skundus pateikė gyventojai ir 3 tyrimus atliko LGKT savo iniciatyva.

Pernai buvo gauta 61 proc. vyrų ir 39 proc. moterų skundų. Per visus tarnybos gyvavimo metus daugiau skundų iš vyrų sulaukta tik 2000 m. Be to, pastebima, jog daugiau dėl galimos diskriminacijos darbe skundėsi nėščios moterys. Jų teigimu, darbdaviai, sužinoję apie nėštumą, savavališkai mažino atlyginimus, spaudė sa-

vo noru išeiti iš darbo, neišleido atostogų, nemokėjo priedų ir premijų.

LGKT duomenimis, daugiausiai skundų gauta dėl lyties diskriminacijos – 44. Dėl socialinės padėties gauti 25 skundai, dėl amžiaus – 22, negalios – 15, tautybės – 10, etninės priklausomybės – 6, seksualinės pakraipos – 4, religijos ir įsitikinimų – 4, kalbos – 3.

Pernai palyginti su 2008 m. padaugėjo skundų tik dėl amžiaus. Dėl lyties gauta tiek pat, dėl visų kitų diskriminacijos pagrindų sulaukta mažiau skundų.

Beveik penktadaliu atvejų pareiškėjai skunde nenurodė konkretaus diskriminacijos pagrindo, dėl kurio jų teisės buvo pažeistos, todėl LGKT teko aiškintis skundo aplinkybes.

Rašytojų sąjungos premija – poetui D. Petrošiui

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Tradicinė Lietuvos rašytojų sąjungos premija įteikta poetui, eseistui Donatui Petrošiui. Laureatas apdovanojamas už pernai pasirodžiusį antrąjį šio autoriaus poezijos rinkinį „Aoristas“, kurį išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla.

D. Petrošius (g. 1978) baigė literatūros magistrantūrą Vilniaus pedagoginiame universitete, savo kūrybą literatūros almanachuose spausdina nuo 2001 m. Pirmą D. Petrošiaus eilėraščių knygą „Iš tvermės D“ 2004 m. išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla.

D. Petrošius yra pelnęs ne vieną apdovanojimą: 2003 m. tapo Vilniaus universiteto „Filologinio rudens“ poezijos laureatu, 2004 m. pelnė Prano Lemberto konkurso Didįjį prizą ir „Poetinio Druskininkų rudens“ premiją už geriausią metų poetinį debiutą. 2005 m. poetas įvertintas Zigmo Gėlės literatūrine premija.

Tradiciškai Trijų Karalių dieną teikiama Lietuvos rašytojų sąjungos

Poetas Donatas Petrošius. Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

premią praėjusiais metais pelnė prozininkė Danutė Kalinauskaitė už novelių ir apsakymų knygą „Niekada nežinau“. Ši premija kasmet skiriama už didelės vertės literatūros kūrinį, išleistą per pastaruosius dvejus metus.

Vyriausybei ketinama pasiūlyti kreiptis į Rusiją

Vilnius, sausio 6 d. (ELTA) – Seimas ketina pasiūlyti Vyriausybei oficialiai kreiptis į Rusijos Federacijos Vyriausybę dėl žalos atlyginimo sovietų agresijos akto metu žuvusiųjų ir dėl 1991 m. sausio 11–13 d. patirtų sužalojimų mirusiųjų šeimoms bei tuomet sužeistiesiems.

Tokį rezoliucijos projektą „Dėl kompensacijų 1991 m. sausio 13-ąją sužalotiesiems ir žuvusiųjų šeimoms“ Seimo posėdžių sekretoriatoje įregistravo Seimo narys Rytas Kupčinskas.

Dokumento projekte siūloma Rusijos Federacijos Vyriausybei pradėti spręsti šį humanitarinį žalos atlyginimo klausimą, kad iki 2011 m. sausio, 20-ųjų agresijos metinių, klausimas būtų baigtas spręsti.

Žalos atlyginimo siūloma prašyti, kadangi 1991 m. sausio 11–13 d.

SSRS ginkluotosios pajėgos įvykdė agresijos aktą prieš nepriklausomą Lietuvos valstybę ir jos žmones.

Kaip pažymima rezoliucijos projekte, „šiais SSRS valdžios ir kariuomenės veiksmais buvo nužudyta ir sunkiai sužalota daug beginklių laisvės gynėjų, Lietuvos piliečių“.

Rusijos Federacija 1991 m. liepos 29 d. Tarpvalstybinių santykių pagrindų sutartimi pripažino Lietuvos Respubliką esant vėl nepriklausomą nuo 1990 m. kovo 11 d., tad, anot projekto, 1991 m. sausio 11–13 d. puolimas abiejų šalių vertinamas kaip agresija prieš suverenią Lietuvos valstybę.

Rezoliucijos projektas teikiamas ir dėl to, kad Rusijos Federacija pati save pripažįsta ir yra pasaulyje pripažinta valstybe-SSRS tęsėja.

Lietuvos vadovo šiemet Davoso forume nebus

Vilnius, sausio 6 d. (BNS) – Pasaulio ekonomikos forume Davose Lietuvos vadovas šiemet nedalyvaus.

Paskutinius dvejus metus tradiciniame forume, kuriame renkasi verslo ir politikos vadovai, Lietuvai atstovavo kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus.

Kaip sakė prezidentės atstovas spaudai Linas Balsys, kvietimai į forumą paprastai siunčiami iki gegužės mėnesio, o tuo metu Dalia Grybauskaitė dar nebuvo Lietuvos prezidentė. Kvietimo negavo ir Lietuvos premjeras.

Šiemet tradicinis Pasaulio eko-

nomikos forumas Šveicarijos kalnų kurorte Davose vyks sausio 27–31 dienomis. Organizatorių teigimu, jame laukiama 2,500 dalyvių, dauguma iš jų bus verslo atstovai, taip pat laukiama prezidentų, premjerų ir ministrų iš stipriausių pasaulio ekonomikų ir sparčiausiai augančių valstybių.

2009 m. forume tarp dalyvių buvo Rusijos premjeras Vladimir Putin, Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Kinijos vyriausybės vadovas Wen Jiabao. Kasmetinis Pasaulio ekonomikos forumas Davose rengiamas nuo 1971 m.

Tikintieji gausiau rinkosi į Benedikto XVI laikytas apeigas

Vatikanas, sausio 6 d. (AFP/BNS) – Daugiau nei 2 milijonai žmonių dalyvavo popiežiaus Benedikto XVI vadovautose apeigose 2009 metais, tai yra keliasdešimt tūkstančių daugiau nei praėjusiais, pranešė Vatikanas.

Įvairiose mišiose, maldose ir audiencijose praėjusiais metais dalyvavo maždaug 2,243,900 žmonių, teigiama Vatikano pranešime. Tai yra 29,000 daugiau nei praėjusiais me-

tais, sakoma jame.

Šie skaičiai pateikiami tik iš viešų renginių, vykusių Vatikane ir popiežiaus vasaros rezidencijoje Kastel Gandolfo, esančioje maždaug 30 km į pietryčius nuo Romos.

Kaip praneša naujienų agentūra „i.media“, pirmą kartą pastebimas popiežiaus renginių lankytojų skaičiaus padidėjimas nuo 2005 m. balandžio 19 dienos, kai pontifikas tapo Katalikų Bažnyčios vadovu.

Lietuvą pasiekė skiepai nuo pandeminio gripo

Vilnius, sausio 6 d. (BNS) – Kaip sakė sveikatos apsaugos ministro patarėja Ieva Paulauskienė, 27,000 skiepų dozių iš Nyderlandų parsivežtos dar prieš Naujuosius metus – gruodžio 30 dieną.

„Skiepus pirkome iš Nyderlandų vyriausybės. Bendra jų kaina – 1 mln. litų“, – sakė I. Paulauskienė.

SAM atstovės teigimu, planuojama nuo A(H1N1) gripo paskiepyti visus to norinčius gydytojus, likusius skiepus skirti rizikos grupių asmenims.

I. Paulauskienės teigimu, anksčiau norą pasiskiepyti buvo pareiškę apie 10,000 Lietuvos gydytojų.

„Per savaitę bus parengtos nuorodos, kam skirti likusius skiepus, kaip ir kur skiepyti“, – sakė ji.

Ministro patarėja tvirtino, jog negalima teigti, kad skiepai į Lietuvą atvežta pavėluotai, nes Pasaulinė sveikatos organizacija dar neatšaukė siūlymų dėl skiepų.

Manoma, kad bus spėta paskiepyti žmones prieš antrąją pandemio gripo bangą. Be to, anot I. Paulauskienės, gerokai papildytos antivirusinių vaistų atsargos. Jos duomenimis, pernai atsargos antivirusinių vaistų 2,7 proc. šalies gyventojų, dabar jų užtektų 6,6 proc. žmonių.

Aplankykite
www.draugas.org

Pasaulio naujienos

JAV prezidentas užsipuolė žvalgybos vadus

Washington, DC, sausio 6 d. (AFP/BNS) – Įpykęs JAV prezidentas Barack Obama peikė „susimovusius“ šalies žvalgybos vadovus, dėl kurių klaidų per praėjusias Kalėdas tarptautinio teroristų tinklo „al Qaeda“ mėginimas surengti išpuolį 290 žmonių skraidinusiame Jungtinių Valstijų lėktuve tik per atsitiktinumą nesibaigė nelaime.

B. Obama, kurio pasisakymą rodė televizija, Baltuosiuose rūmuose vykusiame susitikime su JAV žvalgybos agentūrų vadovais ir nacionalinio saugumo patarėjais neįprastai atvirai smerkė šią itin uždara bendruomenę dėl nesugebėjimo užkirsti kelio mėginimui susprogdinti keleivinį lėktuvą.

„Tampa vis aiškiau, jog žvalgybos duomenys nebuvo išsamiai nagrinėjami arba į juos nebuvo pakankamai atsižvelgiama“, – pareiškė JAV vadovas, teigdamas, jog prieš tą išpuolį nepastebėtos „raudonos varnelės“ buvo daug rimtesnės, nei manyta iš pradžių.

„Tai nepriimtina, ir aš su tuo nesitaikstysiu“, – pabrėžė prezidentas.

Pasak vieno pareigūno, B. Obama dar aštriau kalbėjo per susitikimą uždarame Baltųjų rūmų operatyviniame centre. Šalies vadovas nurodė nedelsiant imtis taisyti ydingą JAV nacionalinio saugumo sistemą ir neįprastai atvirai kritikavo Washington pareigūnus.

B. Obama pareiškė, jog tą išpuolį organizavo Jemene veikiantis „al Qaeda“ padalinys. Prezidentas taip pat paskelbė atšaukęs sprendimą gražinti į Jemeną kai kuriuos kalinius, šiuo metu laikomus amerikiečių karinėje bazėje Guantanamo įlankoje, tačiau pažadėjo tesėti savo ankstesnį pažadą – uždaryti tą sulaikymo centrą.

Prezidentas nurodė, kad JAV žvalgyba žinojo, jog Arabijos pusiasalio „al Qaeda“ planavo šventiniu laikotarpiu smogti ne vien Jungtinių Valstijų taikiniams Jemene, bet veik-

„Tai nepriimtina, ir aš su tuo nesitaikstysiu“, – pabrėžė prezidentas B. Obama. **SCANPIX** nuotr.

ti ir pačiose Jungtinėse Valstijose. „Kai įtariamas teroristas, turintis sprogmenų, sugebėjo Kalėdų dieną įsėsti į lėktuvą, įvyko galimai pragaistinga šios sistemos klaida“, – pridūrė jis.

B. Obama pažadėjo artimiausiomis savaitėmis pasirūpinti, kad būtų papildomai sustiprintas civilinės aviacijos saugumas. Pasak jo, planuojama didinti žvalgybos duomenų integraciją ir griežtinti keleivių patikrą. Prezidentas pažadėjo, kad artimiausiomis dienomis bus paviešinta ataskaitos apie JAV žvalgybos klaidas santrauka, taip pat pareikalavo skubiai užlopyti nustatytas saugumo spragas.

Tuo tarpu JAV Valstybės departamentas pranešė panaikinęs daugiau vizų, išduotų „terorizmu įtariamiesiems“ asmenims. B. Obama sušauktame susitikime dalyvavo CŽV, FTB, Nacionalinio saugumo agentūros ir Nacionalinio kovos su terorizmu centro pareigūnai, taip pat valstybės sekretorė Hillary Clinton ir gynybos sekretorius Robert Gates.

EUROPA

DUBLINAS

Dubino ir Bratislavos oro uostų apsauga nepastebėjo beveik 100 gramų sprogmenų, kuriuos į keleivio bagažą įdėjo Slovakijos saugumo darbuotojai. Kaip praneša BBC, sprogmenys buvo tarp kitų 8 kontrabandinių prekių, kurias bandė išsigabenti keleiviai iš Bratislavos (Slovakija) oro uosto. Pranešama, kad Airijos oro uosto apsauga sugebėjo aptikti 7 uždraustus daiktus, tačiau 90 gramų sprogmenų liko nepastebėti ir pateko į Dubliną.

VARŠUVA

Lenkijos specialiosios tarnybos suėmė vyriškį, įtariamą šnipinėjimu Rusijos naudai, pranešė prokurorai. Dienraštis „Gazeta Prawna“ nurodė, kad 2009 m. pavasarį suimtas vyras yra Rusijos pilietis, kuris, kaip įtariama, dirbo savo šalies karinei žvalgybai. Lenkijoje jis gyveno ilgiau nei 10 metų, gerai mokėjo lenkų kalbą ir buvo nedidelės firmos, kuri vertėsi optinių taikiklių medžiokliniams šautuvams pardavimu, savininkas.

Lenkijos Svinoujscio valsčiaus tarybos narys kreipėsi į teismą dėl to, kad savivaldybės posėdžių salėje kabo kryžius, esą žeidžiantis jo orumą, rašo dienraštis „Rzeczpospolita“. Tuo tarpu Svinoujscio meras pareiškė, kad kryžiaus nukabinti neketina, o jo nuostatą palaikė daugelis kitų valsčiaus tarybos deputatų. Šis konfliktas rodo, kad Lenkijos, kuri laikoma viena iš labiausiai katalikiškų šalių Europoje, taip pat neaplenkė pastaruoju metu įsilięsnoje ginčai dėl religinių simbolių viešose erdvėse.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos Valstybės Dūmos vicepirmininkui Vladimir Žirinovski uždrausta įvažiuoti į Latviją ir dalyvauti pavasarinėje NATO parlamentinės asamblėjos sesijoje, kuri įvyks šių metų gegužės mėnesį. Kaip agentūrai LETA pranešė Latvijos vidaus reikalų ministrė, V. Žirinovski įtrauk-

tas į juodąjį sąrašą ir jo atvykimas į Rygą neįmanomas jokiais aplinkybėmis. „V. Žirinovski įtrauktas į Rusijos delegacijos sudėtį, tačiau per sesijas dažnai išsako šovinistinius pareiškimus“, – pranešė Latvijos delegacijos atstovas NATO parlamentinėje asamblėjoje.

2010 m. Novodevičės vienuolynas bus perduotas Rusijos Ortodoksų Bažnyčiai (ROB), pranešė Rusijos ministras pirmininkas Vladimir Putin. Be to, per susitikimą su patriarchu Kiril V. Putin pažadėjo, kad valstybė 2010 m. religinių Rusijos objektų remontui skirs apie 2 mlrd. rublių.

AZIJA

DUBAJUS

Japonas Tsutomu Yamaguchi, kuris buvo vienintelis asmuo, oficialiai pripažintas išgyvenęs tiek Hirošimos, tiek Nagasakio atominius bombardavimus Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, mirė sulaukęs 93 metų, pranešė žiniasklaida. Tas vyras 1945 m. rugpjūčio 6 d. buvo atvykęs su verslo reikalais į Hirošimos laivų statyklą, kai JAV bomboneis numetė atominę bombą ant to miesto. T. Yamaguchi vėliau grįžo į Nagasakį, ant kurio rugpjūčio 9 d. buvo numesta antra JAV atominė bomba.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV senatorius Christofer Dodd, kuris yra svarbus prezidento Barack Obama sąjungininkas, paskelbė, jog pasitrauks iš pareigų šių metų pabaigoje. Manoma, kad šis žingsnis taps dar vienu skaudžiu smūgiu demokratams. Ch. Dodd, kuris yra įtakingas JAV Senato bankininkystės komiteto pirmininkas, pastaruoju metu buvo pakliuvęs į kelis finansinius skandalus.

LOS ANGELES

Pirmadienį namuose viename ramiaame Los Angeles rajone buvo rastas sveikatos priežiūros ir vartojimo prekių imperijos „Johnson and Johnson“ paveldėtojos Casey Johnson lavonas. Pasak policijos pareigūnų, ant jos kūno jokių smurto žymių nerasta, tačiau bulvarinių dienraščių straipsniai jau senokai rodė, kad bohemiškas šios moters gyvenimas tampa nekontroliuojamas.

Lukašenka pasirašė įstatymų rinkinį dėl muitų

Atkelta iš 1 psl.

Be naftos produktų eksporto pabrangimo, pagal naujas taisykles, Minskui taip pat teks padidinti padėvėtų automobilių importo muitus iki Rusijos lygio, o tai skaudžiai atsilieps daugelio baltarusių verslui.

Juridiniams asmenims užsienietiškų automobilių muitai Baltarusijoje jau padidinti, o klausimą dėl muitų fiziniams asmenims numatoma išspręsti iki gegužės 1 dienos.

„Tikriausiai Baltarusija, esant šiai padėčiai, pralaimės, tai yra jos sąlygos pablogės, o Rusijai sąlygos pagerės tiesiog todėl, kad dabar Rusijos vyriausybės nuostata diktuoti savo sąlygas yra geresnės“, – sakė bendrovės „Global Insight“ specialistė Natalija Leščenko.

„Atsižvelgiant į sunkią Baltarusijos ekonomikos padėtį Baltarusijos vyriausybę galima tiesiog prispausti sutikti su parankesnėmis Rusijai sąlygomis“, – pridūrė ji.

N. Leščenko pažymėjo, kad A.

Lukašenka jau ne kartą kivirčijosi su Maskva dėl įvairių ekonominių dingsčių ir kaskart pasiekdavo daugiau nei buvo galima tikėtis tokioje nelygioje dvikovoje.

„Tačiau jeigu žiūrėsime, kaip viskas vyko per kelerius metus, tai Baltarusija vis dėlto pamažu užleidžia savo pozicijas“, – sakė ji.

Specialistė taip pat atkreipė dėmesį į tai, kad abiejų šalių politiniai vadovai kol kas viešai nekalba apie kilusius nesutarimus dėl naftos ir elektros energijos. Jos nuomone, tai, kas vyksta, nėra susiję vien tik su Minsko ir Kremliaus tarpusavio kova.

„Rusija iš tikrųjų suinteresuota nutraukti subsidijas Baltarusijos ekonomikai, galbūt antroji priežastis – jos susidomėjimas Baltarusijos naftos perdavimo galimybėmis. Baltarusijai toks aukštas naftos muitas beveik neįmanomas dėl labai sunkios ekonominės padėties šalyje“, – sakė N. Leščenko.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

APIE VYNUOGES – ATSKIRA MOKSLO ŠAKA

Vynuogėse gausu biologiškai aktyvių junginių. Tai leido sukurti net atskirą mokslą apie gydymą vynuogėmis – ampeloterapiją. Vynuogės nuo seno buvo laikomos išskirtinėmis uogomis. Negana to, jų istorija siekia beveik 7000 metų, tad joms ir skirta speciali mokslo šaka. Kuo ypatinga vynuogė, kad net garsusis gydytojas Hipokratas laikė ją tokia pat maistinga kaip motinos pienas?

Senoviniai radiniai su vynuogių papuošimais

Vynuoges žmonės augino nuo seniausių laikų beveik visame pasaulyje. Archeologiniai radiniai liudija, kad vyndarystė buvo kultivuojama jau prieš 6000–7000 metų Egipte, Asirijoje, Babilone, Centrinėje Azijoje. Vienos iš seniausių žinių apie vynuoges atkeliavo iš Gruzijos. Ten rasti amforų fragmentai, papuošti vynuogių papuošimais, datuojami apie 6000 m. pr. Kr.

Pirmieji duomenys rodo, kad vynuogės buvo auginamos vyndarystei. Vynmedžiai minimi daugelyje senovinių dokumentų, jų paplitimą įrodo archeologiniai radiniai. Vynmedžiai buvo gerai žinomi senovės Egipte ir Izraelyje, jie minimi ir Senajame testamente. Vynuoges augino ir vyną gamino Egipto ir Mesopotamijos civilizacijos, jas žinojo daugelis senųjų kultūrų, paplitusių senovės Persijoje, Viduržemio jūros kraštuose. Įrodymų, liudijančių, kad mūsų protėviai nuo senų laikų gamino vyną, rasta prie Tigro ir Eufrato upių, pietinėje Kaukazo dalyje, prie Nilo, o vėliau ir Palestinoje. Sprendžiant iš archeologinių radinių, ir sumerų kultūroje vynuogės bei vynas buvo viena iš didžiausių brangenybių. Sumerų vyndarystės dievas buvo Enlilis – vyndarystė buvo viena iš daugybės jo dieviškųjų funkcijų. Sumerų epe apie jį kalbama, jog jis „palmių giraites ir vynuogynus privertė gausiai duoti vyną ir midų“.

Romos imperijoje vynuogės visur lydėjo kolonistus ir legionierius. Vėliau vynmedžius platino krikščionys, nes liturginėms apeigoms buvo reikalingas vynas.

Kitame pasaulio krašte, Kinijoje, remiantis senais padavimais, 2000 metais pr. Kr. buvo pagamintas pirmasis vynuogių vinas. 1122 m. pr. Kr. šaltiniuose yra tiesioginių nuorodų, kad vynuogės Kinijoje tuo metu buvo gausiai auginamos. Sansi ir Sensi provincijose vyną gėrė taip gausiai, kad tai net sukėlė neramumų. Taip pat seniai kaip Kinijoje, vynmedžiai auginami ir Japonijoje.

Idomu, kad žinių apie vynuoges randama net vikingų istorijoje. Sagoje apie vikingą Leifa Eriksoną, apie 1000 m. atradusį Grenlandiją, pasakojama, kaip jo palydovai, išsilaipinę nežinomoje žemėje, išėjo pasižvalgyti. Vienas iš jų vakare grįžo girtas – jis prisivalgė saulėje susifermentavusių laukinių vynmedžių uogų. Tą žemę

vikingai pavadino Vinlandu.

Kur slypi Hipokrato tiesa?

Garsusis graikų gydytojas Hipokratas teigė, kad vynuogių sultys ir motinos pienas savo maistingumu ir nauda žmogaus organizmui yra lygia-verčiai produktai. Kodėl tiek garbės suteikiama, regis, paprastai uogai? Hipokrato pasekėjai dėl vynuogių sudėtingos cheminės sudėties laiko jas mineralinių medžiagų šaltiniu. Jų manymu, ampeloterapija prilygsta

kurortiniam gydymui mineraliniais vandenimis. Vadinasi, užuot važiavus į kurortą, galima paprasčiausiai valgyti vynuoges.

Nors apie šių uogų gydomąsias savybes žinoma labai seniai, jų cheminė sudėtis ištirta tik XIX amžiaus viduryje. Dabar ampeloterapija ypač populiari Prancūzijoje, Austrijoje, Vengrijoje, Italijoje, Šveicarijoje.

Ampeloterapijos principai

Europoje vynuogių derlius nuimamas rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais, Pietų Afrikoje – sausio mėnesiais, europinės šiltnamės ir vasarinės vynuogių veislės skinamos balandžio-rugpjūčio mėnesiais. Todėl ištisus metus galima valgyti šviežias vynuoges.

Fruktozė ir gliukozė, esančios vynuogėse, sąlygoja šių uogų svarbiausias gydomąsias savybes. Skirtingai negu gerai žinomas cukrinių runkelių cukrus (sacharoze), jos tuoj pat patenka į kraują: palankiai veikia raumenis, širdį, medžiagų apykaitą ir kraujagysles.

Graikai ir romėnai, gyvenę prieš mūsų erą, vynuoges laikė vaistu, suteikiančiu jėgų, pagerinančiu medžiagų apykaitą. Tais laikais vynuogėmis būdavo gydoma angina, burnos gleivinės išopėjimai, kraujinis kosulys. Vynuogių sultimis būdavo gerinamas šlapimo skyrimasis, laisvinami viduriai. O džiovintos vynuogės (razinos) būdavo patiriamos valgyti dėl plaučių, kepenų ir inkstų ligų.

Vynuogių savybės

Vynuogės – ištis nepaprastos uogos, ypatingos ne tik savo išskirtiniu skoniu, bet ir chemine sudėtimi. Tai tikras žmogaus organizmui reikalingų cheminių medžiagų lobis. Mokslininkai vynuogėse yra aptikę apie 150 biologiškai aktyvių medžiagų. Vynuogėse gausu angliavandenių, cukraus, organinių rūgščių (citrinų, rūgštynių, obuolių, vyno ir kt.), kalio druskų, kalcio, magnio, geležies, kobalto, pektinų, rauginių medžiagų, provitamino A, vitaminų C, P, PP, B grupės vitaminų, nemažai folio rūgšties, sėklose – aliejų.

Priklausomai nuo vynmedžių rūšies ir veislės, vynuogių cheminė sudėtis skiriasi. Vynuogėse ypač daug kalio, todėl šios uogos pirmiausia praverstų širdininkams. Tačiau jų patariama valgyti ir sergantiems mažakraujyste, mat vynuogės didina eritrocitų kiekį ir hemoglobino lygį kraujyje, normalizuoja kraujo ląstelių santykį, gerina kaulų čiulpų veiklą, o tai labai svarbu mūsų organizmui.

Ypač naudingos ir maistingos yra vynuogių sultys, naudingos net neprinokusių vynuogių sultys – jos pui-

paukštiena, versiena, kiaušiena. Salotose šios uogos puikiai dera su riešutais, šaltais rūkytais ir vytintais mėsos gaminiais, agurkais, salierais. Vynuogės ir įvairių sūrinių rinkinys – puikus sprendimas vakarui su taure vyno. Konservų pramonė vynuoges marinuoja. Jos puikiai tinka garnyrui prie keptos žvėrienos ar kitų mėsos patiekalų. Vynuogės dažnai naudojamos kepiniams, iš jų gaminami sirupai, verdamos uogienės, drebučiai, kompotai. Šaldytos besėklės vynuogės puikiai pakeičia gėrimus atšaldančius ledukus. Ką jau bekalbėti apie džiovintas vynuoges – razinas, kurias mitybos specialistai priskiria prie vieno iš sveikiausių maisto produktų. Beje, razinų kaloringumas, palyginti su šviežiomis vynuogėmis, yra 4–5 kartus didesnis.

Tačiau atsiminkite, kad pieno produktai – prasti vynuogių sąjungininkai. Jei iš pradžių pasilepinsite vynuogėmis, o paskui išgersite pieno – pilve laukite „revoliucijos“. Nepatariama valgyti daug mėlynųjų vynuogių, nes jos gali sukelti galvos skausmą. Ir, žinoma, nepamirškite, kad vynuogės gan kaloringos uogos.

Vynuogių sultys

Vynuogių sultys kaipmat patenka į kraują, todėl jas organizmas labai greitai įsisavina. Šiuo požiūriu vynuogių sultys giminingos medui, o savo chemine sudėtimi primena motinos pieną. Turbūt ne už kalnų tas metas, kai žmonėms, sergantiems cukriniu diabetu, visi oficialūs draudimai valgyti vynuoges bus panaikinti (panašiai buvo su medumi). Gydytojas Oigenas Choinas iš Štutgarto yra sukaupęs daug duomenų apie gydymą sultimis. Savo knygoje „Gydymas šviežių daržovių sultimis“ jis rašo, kad vynuogės, kaip ir svogūnai, česnakai, citrinos, apelsinai, salierai, dilgėlės ir lapinės salotos, turi ypatingų medžiagų, mažinančių bei reguliuojančių cukraus kiekį kraujyje. Jei kurį laiką cukraus kraujyje šiek tiek ir padaugės, nepraleiskite progos sustiprinti ir atgaivinti organizmą. Atėjus vynuogių metui, valgykite jų kiek galima daugiau.

Kitos savybės

Kad vynuogės gerina kvėpavimo takų gleivių sekreciją ir palengvina atsikosėjimą, buvo žinoma dar žiloje senovėje (jų duodavo ligoniams, sergantiems tuberkuloze, bronchitais, pleuritais ir pan.). Kraują stiprinančiomis savybėmis rausvosios vynuogės prilygsta burokėliams. Senuosiuose tadžikų medicinos traktatuose aptiktas įrašas, kuris galbūt nuramins tuos žmones, kurie abejoja vynuogių naudingumu. Pasirodo, ką tik nuskintos vynuogės „suminkština natūra“ (be šios sąvokos Rytų gydytojai neapsieidavo). Be to, suvalgius tokių vynuogių, ima pūsti vidurius. Todėl patariama nuskintas uogas palaikyti mažiausiai 2–3 dienas. Paskui jas gali valgyti net tie žmonės, kurie serga skrandžio, inkstų ir šlapimtakio ligomis. Buvo manoma, kad apdžiūvusios, net šiek tiek susiraukšlėjusios vynuogės maistingesnės, be to, tinkamesnės žmonėms, sveikstantiems po sunkių ligų.

Senovės gydytojai teigė, kad geriausia valgyti vynuoges ne anksčiau kaip 2–3 val. po valgio.

Vynuogių lapai, ypač jaunų vynuogių, tinka salotoms, juose labai daug askorbo rūgšties. Kai kurios tautos vynuogių lapus konservuoja ir valgo visą žiemą.

Ne tik vynui gaminti

Vynuogės mėgstamos ne tik dėl išskirtinių maistinių savybių. Šių uogų kekę gali papuošti bet kokį stalą, jos puikiai tinka vartoti šviežios, yra nepamainoma daugelio desertų ir kitų patiekalų sudedamoji dalis.

Didelė vynuogių rūšių įvairovė (jų yra apie 700) leidžia džiaugtis puikaus skonio vynuogėmis ir aukštos kokybės vynais. Stalo rūšių vynuogės, vartojamos maistui, yra labai gražios. Vyninės rūšys nėra tokios išvaizdos – čia svarbiausia išskirtinis kvapas. Skirtingi regionai pasirinko auginti skirtingų rūšių vynuoges. Didelę įtaką tam turėjo regionų papročiai, religija ir tradicijos. Štai Centrinė Azija, kur religija draudžia vartoti alkoholį, garsėja stalo rūšių vynuogėmis, o vyninių rūšių vynuogės čia beveik neauginamos.

Idomu, kad turėdami skirtingus skonių ir poreikius beveik visi žmonės mėgsta vynuoges. Psichologai, atlikę tyrimus, paskelbė, kad net 99 proc. moterų teigia mėgstančios vynuoges! Galbūt todėl tiek daug įvairiausių patiekalų yra gaminama su vynuogėmis.

Vynuogės tinka patiekti su pelėsiniais sūriais, rūkytomis žuvimis,

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 145

Katorginį režimą patyrę kaliniai pasakodavo apie nežmonišką enka-vėdistų žiaurumą. Kartą tambūre budintis čekistas per akutę pamatė, kaip vienas kalinys užsikniaubęs ant savo narų, kad tik nepastebėtų, mėgi-na adyti savo suplyšusius drabužius. Turėti adatą ar kažką panašaus buvo didžiausias nusikaltimas. Budintis skambučiu skubiai išsikvietė gink-luotus prižiūrėtojus, kurie čia pat atliko kruopščią kratą ir greitai sura-do „nusikaltimo” įrankį. Pagautą žmogų privertė išsirengti iki apatinių drabužių ir išsivarė į lauką. Buvo Kolmos žiema. Kieme sustirusį žmo-gų dar gausiai apipylė vandenių, kol šis pavirto negyvu varvekliu.

Mūsų kolonai atvykus į minėtą lagerį toks griežtas katorginis reži-mas jau buvo pakeistas. Kaip ir pats lagerio pavadinimas – „Katorlagas” virto „Berlagu”. Nors grotos ant lan-gų ir „tambūrai” nebuvo panaikinti. Nakčiai lauko durys taip pat buvo rakinamos. Abi „parašės” – kubilai-išvietės iš abiejų barako pusių buvo išnešti į priemenę. Tad viduje tuo dvoku mums jau nereikėjo kvėpuoti.

Kai pirmą kartą įžengiau į mūsų baraką, mane nustebino šviečiančios nuo baltumo grindys. Tik kiek vėliau teko patirti, kodėl grindų lentos tokios naujos, kai pats pastatas yra ganėtinai senas. Iškart atkreipiau dėmesį, bet niekaip nesupratau, ko-dėl buvusių šakų vietos tose naujose lentose yra gerokai (apie 15 mm!) iš-kilusios nuo visos lentos paviršiaus.

Kiekvieno barako viduje buvo po dvi savadarbes krosnis, pagamintas iš didelių 200 ltr. talpos geležinių sta-tinių. Viena visada stovėdavo barako viduryje, o kita, atskirta pertvara, stovėjo gale. Abi krosnys akmens anglimi kūrenosi dieną ir naktį. Jas prižiūrėjo tvarkingiai. Dažniausiai jais buvo invalidai ar dėl senatvės bei sveikatos nuo pagrindinių darbų atleisti kaliniai. Ta nedidelė atskira patalpa barako gale vadinosi „sušyl-ka” – (džiovykla). Joje sukabinti ant karčių buvo džiovinami kalinių dra-bužiai, sušlapę per darbo pamainą. Mažoje „sušylkoje” visuomet buvo karšta, kaip pirtyje. Čia iki pamainos pradžios išdžiūdavo vatinukai, „buš-latai” ir kita apranga. Džiovykla buvo mėgstama kalinių parūkymo vieta. Čia buvo galima ne tik pasišildyti, pa-rūkyti, bet ir ramiau pasikalbėti, pa-sidalijant savo išgyvenimais su likimo draugais.

Iš kalinių, kurie už zonos vartų išeidavo dirbti antžeminių darbų ir turėdavo progos kažkiek pabendrauti su civiliais, „sušylkoje” mes sužino-davome, kas vyksta išoriniame pa-saulyje. Labiausiai mums visiems rū-pėdavo politinis gyvenimas, nes nuo to juk priklausė visų mūsų likimas.

4. Pamainos

Barakuose daugiausia buvo įrengti vieno aukšto gultai – „narai”. Mano gyvename barake buvo tik vienaukščiai narai. Jie buvo užimti visą parą. Dirbome po 12 valandų. Vieni išeidavo į šachtas, kiti grįždavo iš jų. Todėl vienu gultu privalėjo da-lytis du žmonės. Bet mes vienas kito nematydavome. Tie, kurie dirbo ryti-nėje pamainoje, išeidavo po pusryčių, anksti ryte, kuomet naktinė pamaina

dar būdavo šachtoje.

Išeidami į kasyklas kartais pasi-likdavome, paslėpę galvūgalyje, savo sutaupytą kokį duonos kąsnelį. Pa-likdavome ir raštelį – išpėjimą apie tai savo lovos bendrui. Grįžę visada rasdavome savo duonelę. Tai tapo ne-rašyta taisykle – savotiškas tabu. Nors ir kaip būdavai išalkęs, jokių būdu neturėjai teisės paliesti svetimo duonos gabalėlio, kuris kaliniui už bet kokį auksą buvo brangesnis.

Brigados koloną vesdavo sustip-rinta ginkluota NKVD sargyba su šu-nimis. Turėjome eiti laikydami rankas už nugaros, po penkis žmones greto-se. Iš šachtos ir iš lagerio brigados pa-judėdavo vienu metu, kai išeinančios darban kolonos sargyba gaudavo pra-nešimą, kad dirbusi pamaina suskai-čiuota ir kalinių skaičius atitinka. Bet mus vesdavo skirtingais keliais. Tad kolonos niekada nesusitikdavo.

Jei nutikdavo taip, kad pasibai-gus pamainai iš kasyklos į paviršių laiku neišlipdavo bent vienas kalinys, visa lauke išrikiuota brigada speige ir šaltyje privalėjo laukti, kol pagaliau atsirasdavo tas paskutinyasis. Dėl tos pačios priežasties ir išeinantieji iš lagerio turėjo laukti šaltyje, prie var-tų, kol grįžtantieji galų gale pajudės. Tokių atvejų pradžioje pasitaikydavo gan dažnai, nes kai kurie kaliniai, nesuprasdami tokios žiaurios tvar-kos, pervargę po sekinančio darbo šachtoje, neskubėdami kopdavo į paviršių. Čia jų laukdavo ne vien tradicinės enkavėdistų kolionės, bet ir sužvarbusių likimo draugų pyktis bei priekaištai. Po keleto tokių kan-kinimų šalčiu vyrai pagaliau suprato, kad daro žalą saviems. Todėl vėliau stengdavosi kuo greičiau išeiti iš kasyklos, kad negautų pylos ne tik nuo čekistų, bet ir nuo kitų kalinių.

5. Grindys

Bet tai buvo dar ne pabaiga. Po sunkios dvylikos valandų darbo pa-mainos, iškentėjus šaltį, belaukiant atsiliekančių, ir pagaliau sugrįžus į baraką, mūsų laukė kitas pažemini-mas. Nespėjus apsiprausti nuo ang-lies dulkių tambūre, storžievis brigad-ininkas mums įsakė pasiimti iš čia pat gulinčios krūvos po seną konser-vų dėžutę, po gabaliuką iš visų briau-nų užapvalinto buko metalo (apie 15x30 ir 4–6 mm storio) ir mažą sku-durėlį. „Brigadininkais” šiame lage-ryje buvo paskirti senbuviai iš krimi-nalinių kalinių. Koks buvęs vagis ar žmogžudys dabar mums liepė prisi-pilti tą dėželę vandens ir, pasiėmus tuos keistus įnagius, eiti barako vi-dun. Čia gavome naujo darbo. Buvo įsakyta visiems pasiskirstyti po lygų lentų skaičių ir jas visas švariai, iki baltumo, nuskusti, prieš tai sudrėki-nant suvilgytu skardinėje skudurėliu.

– Niekas iš jūsų negaus valgyti, kol visos grindys nebus nuskustos iki baltumo!, – griežtai paaiškino briga-dininkas ir pats parodė, kaip tai reikia daryti. Šlapiu skudurėliu tu-rėjome sudrėkinti tokį lentos plotą, kurį spėtume paskubomis tuo buku gelžgaliu nuskusti, kol vanduo nespė-jo susigerti į medieną. Taigi, jeigu tau atseikėjo dvi ar tris grindų lentas, tai visas jas kartu po plotelį ir šlapini, ir skuti per visą patalpos ilgį, gal kokią 15 metrų.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EMIGRACIJOJE PIRMAUJANČIŲ DEŠIMTMETIS

Atkelta iš 3 psl. o trumpalaikiai sugrįžimai įtrauktų žmogų į Lietuvos socialinį gyvenimą, kad jis nesijaustų čia svetimas.

(...)

Dėl krizės daugelio emigrantų grįžimas atsideda, o dėl atsidėjimo labai dažnai nutrūksta ryšiai. Kitas dalykas, kai išvažiuoja vienas sutuo-ktinis. Nors toks gyvenimas abipus sienos labai gadina šeimos santykius, vis dėlto padeda palaikyti ryšius su Lietuva. Kai išsivežami ir vaikai, jie labai greitai pritampa svetimoje šalyje ir pasidaro stabdys sugrįžti. Vaikai, jau patyrę traumą nutraukę ryšius Lietuvoje, ir dar kartą ją patirtų, jei pritapę svetimame krašte turėtų vėl nutraukti ten užsimezergusius ryšius. Visi atsakovai tiek Lietuvoje, tiek išeivijoje sutiko, kad grįžtamajai migracijai labai svarbu vaikų moky-mas, kad jie nepamirštų lietuvių kal-bos ir grįžę čia galėtų lengviau prisi-taikyti.

Ir nuostoliai, ir nauda

Niekas neabejoja, kad yra blogai, kai tiek daug žmonių emigruoja, ta-čiau kiekvienu atskiru atveju, kaip pasakojo pašnekovė, matoma ir nau-da. Pavyzdžiui, ypač krizės sąlygomis emigrantai patys sprendžia nedarbo problemą, neužkrauna jos kam nors kitam. Jie siunčia artimiesiems pini-gų ir tie pinigai iš tikrųjų yra labai dideli. Kitas dalykas, kad nėra su-daryta sąlygų tuos pinigus tikslingai investuoti Lietuvoje, tada jie papras-čiausiai pravalgomi. Palyginti su ki-tomis valstybėmis, kurios stengiasi palengvinti tokias investicijas, Lietu-voje sunku investuoti į verslą. Kaip patvirtina emigrantai, užsienyje pra-dėti savo verslą yra kur kas lengviau nei mūsų šalyje.

(...)

Sutrumpina

„Lietuvos žinios”

Anthony Daukantas, gyvenantis **Santa Monica, CA**, pratęsė me-tinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

Julius Karsas, gyvenantis **Oak Lawn, IL**, užsiprenumeravo „Draugą” dar metams ir paaukojo 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

Dana W. Laukys, gyvenanti **Fort Salonga, NY**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui” 50 dol. auką. Esame labai dė-kingi.

Liudmila Vilimienė, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Dėkojame už Jūsų paramą.

Marija Vaitkus, gyvenanti **Chicago, IL**, užsiprenumeravo „Draugą” dar metams ir paaukojo 50 dol. auką. Esame Jums labai dėkingi.

Milda S. Roszkiewicz, gyvenanti **Park Ridge, IL**, pratęsdama me-tinę „Draugo” prenumeratą paaukojo laikraščiui 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

Vytautas Bandziulis, gyvenantis **Madison, WI**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiui paremti. Nuo-širdžiai dėkojame.

Visuotiniais Kunigų ir jubi-
liejiniais Padėkos už Lietuvos
laisvę metais, 2010 m. sausio
10 d., sekmadienį, Kauno arki-
vyskupas metropolitas Sigitas
Tamkevičius, SJ įšventins čika-
giečiams gerai pažįstamą Ne-
rijų Šmerauską Diakono tarnys-
tei Dievo Tautoje.
Iškilminga Eucharistija ir
įšventinimo liturgija vyks 12 val.
p.p. Kauno arkikatedroje bazi-
likoje (Vilniaus g. 1).
„Draugo“ info

Nerijus Šmerauskas Lietuvos Evan-
gelizacijos šventės metu Šv. Vardo
katedroje, Čikagoje.
Jono Kuprio nuotr.

Dariaus ir Girėno transatlantinį skrydį prisimenant

PETRAS PETRUTIS

Šių metų sausio pirmąją, kaip jau daug metų esu įpratęs, aplankiau Marquette Park esantį Dariaus ir Girėno paminklą. Regis, pasaulyje nėra taip daug Dariui ir Girėnui skirtų paminklų. Taigi, Marquette Park esantį galima laikyti nedažnai pasi-taikančia retenybe. Šis paminklas buvo iškilmingai atidengtas 1935 m. liepos 28 d. Anuometiniuose laikraš-čiuose rašoma, kad tuosyk iškilmėse dalyvavo labai didelė (sunkiai tikėti-na) žmonių minia. Ką gi, norėtusi patikėti, kad Čikagoje tikrai priskai-toma iki 100,000 lietuvių kilmės žmonių, bet sunku suprasti, kad 1935 m. paminklo atidengimo iškilmėse galėjo dalyvauti toks didžiulis žmo-nių skaičius. Na, jeigu ir buvo su-sirinkusi šimtatūkstantinė minia, tai vargu ar ateityje kuris nors lietuviš-kas renginys paskatintų mūsiškius taip gausiai susirinkti ir pagerbti nu-sipelnčius asmenis. Mano nuomo-ne, taip galėtų atsitikti, nebent vie-nam iš mūsų pasiekus Mėnulį. Tačiau šiais laikais nedaug galimybių lietu-viams vaikščioti Mėnulio paviršiuje.

Šiomet sausio 1 d. buvo šaltoka, todėl nedaug teko sutikti žmonių, vaikščiojančių arčiau ar toliau nuo paminklo. Sausio 1-oji, tai ne kokia Dariaus ir Girėno paminklo lankymo diena. Gal kiek daugiau pasirodys žmonių, minint transatlantinio skry-džio 67-erių metų sukaktį.

Lakūnams Dariui ir Girėnui, lai-mingai įveikusiems Atlanto vande-nyną, nepavyko pasiekti pagrindinio tikslo – Kauno, Lietuvos laikinosios sostinės.

Dabartinėje Lietuvos spaudoje daug diskutuojama apie žuvusiųjų Dariaus ir Girėno palaikų perlaidoji-mo galimybes. Vieni sako, jog derėtų palaikus palikti Kaune, kiti mano, jog palaikams tinkamiausia vieta yra Lietuvos sostinėje Vilniuje. Kol kas (bent mums) nėra žinomas galutinis sprendimas.

Ak, pagaliau pavyko sužinoti, kad Marquette Park pastatyto pa-minklo autorius Ch. Koncevičius tik-rai mirė Čikagoje, o jo palaikai buvo kremuoti. Vadinasi, nebereikės rū-pintis mirusio architekto kapo lanky-mu ir jo pagerbimu.

Tenka pridurti, kad, deja, dar nėra išspręstas kadaise Čikagos Midway oro uoste iškabintos lentos Dariaus ir Girėno skrydžio atminimui dingimo ir atradimo klausimas.

Turimomis žiniomis, dingusi len-ta buvo atrasta. Teigiama, jog nėra kliūčių jos iškabinimui naujose Mid-way oro uosto patalpose. Mūsų laik-raščiuose buvo paskelbta, jog šioji atminimo lenta bus iškabinta 2009 m. Veteranų dieną. Vėliau buvo kalbėta ir apie kitas datas. Vėliau-siomis, galutinai nepatvirtomis žinio-mis, tai bus padaryta š. m. kovo 11 d., minint Lietuvos Respublikos neprik-lausomybės atkūrimo dvidešimt-mečio sukaktį. Kaip sakoma, pagy-vensime – pamatysime.

Paminklas Dariui ir Girėnui Mar-
quette Park, Čikagoje. Skulptorius
Ch. Koncevičius. Paminklas buvo ati-
dengtas 1935 m. liepos 28 d.
www.wikimedia.org nuotr.

Marquette Park apylinkės susirinkimas „Seklyčioje“

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

2009 m. gruodžio 12 d. įvyko JAV LB Marquette Park apylinkės susi-rinkimas, kuriame apsilankė gan daug žmonių, užpildžiusių visą „Sek-lyčios“ salę.

Susirinkimą pradėjo ir visus pa-sveikino šios LB apylinkės pirminin-kė Dalė Blekienė. Ji pateikė darbo-tvarkę, kuri buvo priimta plovimu, ir supažindino su salėje esančiais valdy-bos nariais: pirmininkės patarėja ir pavaduotoja Aušrele Sakalaite, izdi-ninke Laura Zaura, atsakinga už or-ganizacinius reikalus Angele Ka-telyte-Lawler.

Pirmininkė D. Blekienė džiaugėsi gausiu dalyvių skaičiumi ir kvie-tė visus įsijungti į bendrą parapijos ir vyresniųjų lietuvių centro „Seklyčia“ veiklą. Marquette Park išlikę tik šie du židiniai, tad svarbu juos išlaikyti. Ji buvo dėkinga Zarasiškių, Tauragės, Pensininkų, Venesuelos, Anglijos lietuvių ir Šakių klubams bei Suval-kiečių draugijai, kurie savo veikla remia bendruomenę ir kvietė juos ir toliau gražiai dirbti.

Pirmininkė pakvietė Juozą Po-likaitį, XIX JAV LB tarybos suvažia-vime išrinktą JAV LB tarybos prezi-diumo pirmininku, pakalbėti apie JAV Lietuvių Bendruomenę.

J. Polikaitis labai išsamiai ir aiš-kiai papasakojo apie Lietuvių Bend-ruomenės išikūrimą, sutrauktai pa-teikė jos istoriją, struktūrą, siekius, veiklos sritis.

Pagal Lietuvių Chartą Lietuvių Bendruomenei priklauso kiekvienas lietuvis. Bendruomenėje visi yra ly-gūs ir visi moka tautinio solidarumo įnašą (pagal išgales). Solidarumo įna-šas padeda apylinkei ir apygardai veikti, remiant kultūrą, švietimą ir kt. veiklą.

Visų kraštų Lietuvių Bendruo-menes apjungia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB). 2009 m. Vil-niuje vykusiame PLB seime dalyvavo 41 krašto bendruomenės. PLB pirmi-ninkė yra Regina Narušienė.

JAV LB yra didžiausia, apimanti 64 apylinkes, kurios sudaro 10 LB apy-gardų. Dabartinis JAV LB Krašto val-dybos pirmininkas – Vytautas Maciūnas. Į Krašto valdybą įeina specifinių veikslos sričių tarybų pirmininkai: Kul-tūros, Švietimo, Religijos, Socialinių reikalų, Visuomeninių reikalų ir kt.

J. Polikaitis, kalbėdamas apie Marquette Park apylinkę, priminė, kad kadaise lietuviai čia sudarė 80 proc. visų gyventojų ir vietovė buvo

tarsi lietuvių sostinė, o LB veikla bu-vo labai gyva. Laikai ir sąlygos kei-tėsi. Mažėjo lietuvių gyventojų skai-čius, silpnėjo ir LB veikla. Per pasku-tinuosius keletą metų buvo bandoma tą veiklą atgaivinti. J. Polikaitis džiaugėsi paskutiniu metu suak-tyvėjusia Marquette Park apylinkės veikla ir buvo dėkingas visiems įsi-jungusiems į šią veiklą, ypač klubams ir draugijoms.

J. Polikaitis pabrėžė likusių lietu-vybės židinių – parapijos ir vyr. lietu-vių centro „Seklyčia“, kuriame yra įsikūrusios organizacijos: „Lietuvos vaikų viltis“, Lietuvos našlaičių glo-bos komitetai, Lietuvos partizanų globos fondas, „Margutis II“, „Dir-vos“ redakcija, Psichologinės ir dva-sinės pagalbos draugija, Socialinių reikalų raštinė, biblioteka, Marquet-te Park apsaugos tarnybos būstinė ir valgykla, – išlaikymo svarbą.

Po jo kalbėjo JAV LB Vidurio Va-karų apygardos pirmininkė Irena Vilimienė, pasidžiaugusi atgaivinama Marquette Park apylinkės veikla ir trumpai papasakojo apie jos vadovau-jamos apygardos, didžiausios JAV LB sudėtyje, veiklą.

Žodį tarti buvo pakviestas Sigitas Kuneckas. Jis sakėsi dirbantis vienoje didelėje Turistinių autobusų bendrovėje vairuotoju. Papasakojo apie bendrovės siūlomas paslaugas – il-galaikes ir trumpalaikes keliones puikiais autobusais, kuriuose yra ir TV, ir internetas, na, ir tualetas, žo-džiu – visi patogumai. Jis teigė, kad juo daugiau keliaujančių atsiranda, tuo pigiau kainuoja kelionė. (Ištai-kingą autobusą Sigitas Kuneckas buvo pastatęs prie „Seklyčios“, ir šis tikrai puikiai atrodė. Susirinkimo dalyviai jį galėjo apžiūrėti). S. Kunec-kas sakė, kad kelionės labai pagyvi-na, išjudina ir sujungia keliaujančius, pakelia nuotaiką. Jis vežioja įvairių profesijų žmones po įvairias konfe-rencijas, ekskursijas po visą Ameriką.

Pirmininkė D. Blekienė teigė, kad tai būtų puiki proga su šiuo ma-loniu vairuotoju daryti artimesnes ir tolimesnes iškylas, kurios pajvairintų pensininkų gyvenimą, o I. Vilimienė pastebėjo, kad tai būtų puiki galimybė nuvykti į Dainų šventę Kanadoje.

Iždininkė Laura Zaura padarė trumpą pranešimą apie izdo padėtį. Izdo balansas šiuo metu yra 1,457.32 dol. Buvo aptarti ir kiti klausimai, keliama sumanymai. Džiugu, kad JAV LB Marquette Park apylinkė yra at-ku rta ir vėl sėkmingai pradeda veik-lą.

Viktorija Karaitis, gyvenanti **Union Pier, MI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo dosnią 200 dol. auką laikraščio išlai-doms sumažinti. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

A † A ALGIRDAS TRINKŪNAS

Po ilgos parkinsono ligos, mirė 2010 m. sausio 5 d., sulaukęs 78 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Labanoro miestelyje. Gyveno Lemont, IL.

Giliame liūdesyje liko: žmona Laima Poskočimaitė, dukterėčia Vilija Zamora su šeima; sūnėnai Viktoras ir Paulius Jakaičiai su šeimomis; svainis Remigijus Poskočimas su šeima; svainė Živilė Jonikienė su šeima; brolis Vilius Trinkūnas su šeima bei kiti giminės Lietuvoje.

Velionis buvo a. a. Adolfo ir Leonoros Trinkūnų sūnus, a. a. Jūros Jakaitienės brolis ir a. a. Modesto Jakaičio svainis.

A. a. Algirdas priklausė skautams; Čikagos Lietuvių Operos chorui; Dainavos chorui; Vyrų oktetui, Čiurlionio galerijoje, Jaunųjų Dailininkų draugijai, Dailės Meno draugijai, Slidinėtojų klubui ir buvo vienas iš steigėjų Lietuvių Dailės muziejaus Pasaulio lietuvių centre.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, sausio 7 d. nuo 4 v. p. p. iki 9 v. v. Atsisveikinimas 7 v. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 8 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto a. a. Algirdas bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti „Lietuvos Vaikų viltis“ arba „Saulutė“ labdaros organizacijoms.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600; arba
www.petkusfuneralhomes.com

Margumynai

2010 m. gamtosaugininkai ypatingą dėmesį skirs tigrų apsaugai

Biologai, kitų sričių mokslininkai bei gamtosaugininkai šiais metais dės pastangas ir daugiausia dėmesio tarp visų nykstančių gyvūnų rūšių skirs tigrų išsaugojimui. Šie galingi, gražūs, tačiau tuo pat metu ir gąsdinantys gyvūnai atsidūrė labiausiai saugotinių gyvūnų rūšių sąrašo viršuje.

Jungtinių Tautų organizacija (JT) 2010 m. paskelbė tarptautiniais bioįvairovės metais ir sudarė labiausiai pažeidžiamų ir prie išnykimo ribos esančių gyvūnų sąrašą, kuriems šiais metais bus skiriamas ypatingai didelis dėmesys. Pasaulinio gamtos fondo (WWF) žinovų teigimu, šalia tigro sąrašė pelnytai atsidūrė poliarinės meškos, didžiosios pandos, kiti gyvūnai.

Per pastarąjį šimtametį laisvėje gyvenančių tigrų populiacija pasaulyje sumažėjo 95 proc. Dėl pagausėjusios medžioklės bei brakonieravimo, paklausaus kailio bei kitų kūno dalių, naudojamų medicinoje, dabar pasaulyje tėra likę 3,200 įvairių rūšių tigrų. Kai kurios tigrų rūšys jau laikomos visiškai išnykusiomis.

Kita vertus, per pastaruosius me-

tus gamtosaugininkai ir mokslininkai pasiekė ir tam tikrų laimėjimų. Jiems pavyko pasiekti, kad kai kurių tigrų rūšių populiacija išaugtų. Pavyzdžiui Amūro tigrų, gyvenančių rytinėje Rusijos dalyje buvo likę vos kelios dešimtys. Apribojus jų medžioklę skaičių pavyko padidinti iki 500.

Tačiau nepaisant nedidelių, nors ir labai svarbių laimėjimų, nepakanka vien apriboti medžioklės ar griežtinti baudas už brakonieriavimą. Kaip pastebi WWF specialistai, gyvūnams ir jų išlikimui didelės įtakos turi ir globaliniai klimato pokyčiai. Tai ir kylantis jūrų bei vandenynų lygis, miškų kirtimas ir pan.

Pagal Guardian.co.uk parengė
Lina Valantiejūtė
Bernardinai.lt

Pirmieji banginiai mito purvą

Pietryčių Australijoje rastos priešistorinio banginio fosilijos leidžia teigti, kad banginių protėviai maistą pagaudavo siurbdami purvą. Kaip rašo „National Geographic“, purvą siurbusio banginio fosilija yra 25–28 mln. metų amžiaus.

Dauguma šiandien plaukiojančių banginių naudojami į plaukus panašiais filtrais, per kuriuos pagauna grobį, pavyzdžiui, smulkiuosius vė-

žiagyvius. Tačiau archeologai pastebėjo, kad vos 3 metrų ilgio senovės banginis turėjo ne tik žandikaulio ir kaukolės struktūrą, kurią paveldėjo šiandieniniai banginiai, tačiau ir mažus dantukus. Archeologų komanda, spėja, kad dantukais buvo sukratomos ne tokios ir mažos žuvis. Be to, dantų, liežuvio bei snukio raumenų pagalba buvo įmanoma siurbti ir filtruoti dumblą.

Lrt.lt

*Tenai, kur susibėga
Gimimas ir mirtis
Vienam taške,
Be galo tolimam,
Be galo artimam,
Be galo nesuvokiamam,
Prasideda ir baigias
Mažytė žemės funkcija.
Jos intervalas
Atžymėtas
Viešpaties ranka.*

**Aleksandras
Radžius**
„Begalybė“

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2010 m. sausio 3 d. 4:20 val. r. į kelionę, tepasiėmusi vaikystės ir jaunystės sapnus, ištarusi „AŠ MYLIU JUS“, tik jai matomos Šviesos link nuėjo.

A † A INDRĖ TARTILAITĖ BARTAŠIŪNIENĖ

Gimė, augo, mokėsi Lietuvoje, gyveno Orland Park, IL. Neišmatuojamoje be pradžios, be galo, be krantų Dievo laiko upės tėkmėje Indrei buvo skirta gyventi keturiasdešimt žydinčių pavasarių.

Šviesios Atminties maldoje liko: duktė Milda, sūnus Mindaugas, motina Janina, tėtis Zenonas, sesuo Rasa su vyru Vytautu ir šeima Vilniuje, giminės Lietuvoje.

Atsisveikinimo šv. Mišios už a. a. Indrės skaidrią, nurimusią sielą bus aukojamos Tėvų jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL š. m. sausio 9 d. 4 val. p. p.

Surinktos aukos bus skirtos Indrės vaikams Mildai ir Mindaugui.

Indrės PRADŽIOS ir PABAIGOS palaikai bus išvežti į Lietuvą, jos taip mylėtą kraštą, „kuriame vingiuoja Nemunas, teka Neris, žaliuoja miškai, mėlynomis akimis spindi ežerai, tvarkingai surikiuotos guli vagos, pūpsa vienkienų trobesiai, mirga dideli ir maži miestai...”

Nuoširdžiai kviečiame draugus ir Indrę pažinojusius, su ja dirbusius dalyvauti jos PRISIMINIMO šv. Mišiose. Tesuteikia dangus a. a. Indrei Tartilaitei-Bartašiūnienei didžiąją ramybę, amžiną palaimų džiugesį savame prieglobs-tyje.

...Žeme, ks gi tau gražintų Amžinybę, jei ne mes, – tavo palikdami –

Liūdintys artimieji

Buvusiai Čikagos lituanistinės mokyklos darbuotojai

A † A INDREI TARTILAITEI-BARTAŠIŪNIENEI

Amžinybėn iškeliavus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą vaikams MILDAI ir MINDAUGUI, tėveliams JANINAI IRENAI ir ZENONUI TARTILAMS, sesutei RASAI MIELKUVIENEI bei visiems artimiesiems.

*Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai ir
tėvų komitetas*

Margumynai

Nufilmuotas povandeninio ugnikalnio išsiveržimas

Mokslininkai nufilmavo povandeninio West Mata ugnikalnio išsiveržimą. Tai padaryta 1220 m. gylyje, apie 140 mylių į pietvakarius nuo Samoa Nepriklausomosios valstybės, įsikūrusios Polinezijos centre, netoli Naujosios Zelandijos.

Povandeninio ugnikalnio išsiveržimą liepą nufilmavo robotas Jason. Ugnikalnis spjaudė į vandenį ryškiai raudoną magmą. Magma į lavos luitus pavirsdavo beveik iškart, tik pakliuvusi į šaltą jūros vandenį, ir nuskėsdavo į jūros dugną. University of Washington (Jungtinės Amerikos Valstijos) chemikas okeanografas, ekspedicijos vadovas Joseph Reising

pasakojo, jog rasti lavos pavyzdžiai unikalūs – dar niekada nematyti.

Mokslininkai 25-erius metus įvairiais būdais bandė užfiksuoti povandeninio ugnikalnio išsiveržimą. Dabar jie tikisi, kad roboto padarytos išsiveržimo nuotraukos, surinkti duomenys ir objektai padės perprasti žemės plutos susidarymo procesus.

West Mata yra giliausias atrastas ir vis dar veikiantis ugnikalnis po vandeniu. Mokslininkai teigia, kad maždaug 80 proc. visų ugnikalnių išsiveržimų įvyksta vandenynuose.

Parengta pagal www.timesonline.co.uk,
www.skynews.com
Bernardinai.lt

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Sekmadienį, sausio 10 d., 10:30** val. r. šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje aukos kun. dr. Kęstutis Ralys, kartu minėdamas savo kunigystės 20-metį.

♦ **Sausio mėnesį Lyric Opera of Chicago** (20 N. Wacker, Chicago, IL 60606) vyks 6 Puccini operos „Tosca“ spektakliai, kuriuose išgirsime garsiąją Violetą Urmana. Spektakliai vyks: sausio 10 d., sekmadienį, 2 val. p. p.; sausio 15 d., penktadienį, 7:30 val. v.; sausio 19 d., antradienį, 7:30 val. v.; sausio 22 d., penktadienį, 2 val. p. p.; sausio 25 d., pirmadienį, 7:30 val. v.; sausio 29 d., penktadienį, 7:30 val. v. Opera bus atliekama italų kalba su angliškais subtitrais. Bilietus galima įsigyti tinklalapyje www.lyricopera.org. Tel. pasiteiravimui: 312-332-2244.

♦ **Čiurlionio galerijoje, Jaunimo** centre sausio 15 d., penktadienį, 7:30 val. v. atidaroma Reginos Nėdas darbų paroda „Gyvenimo simboliai. Abstrakcijos“. Atidaryme dalyvaus autorė.

♦ **JAV LB Brighton Park apylinkės** valdyba praneša, kad sausio 17 d., sekmadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., po 10 val. r. šv. Mišių įvyks metinis narių susirinkimas. Dalyvavimas būtinas. Programoje – valdybos pranešimai, finansinė ataskaita, dalies naujų valdybos narių perrinkimas. Diskutuosime parapijos lietuvių išlikimo klausimu, rinksime metinį solidarumo įnašą. Po susirinkimo – pietūs ir pabendravimas. Kviečiame dalyvauti ne tik valdybos narius, mat yra labai svarbių reikalų.

♦ **Lemont High School Performing Arts Center** (800 Porter St., Lemont, IL) 2010 m. sausio 23 d. 7 val. v. koncertas „Sąskambiai“. Dalyvauja: lietuvių meno ansamblis „Dainava“ (vadovas – Darius Polikaitis) ir

birbynininkas Darius Klišys (Lietuva). Bilietus galima įsigyti www.box-office-tickets.com/dainava. Pasaulio lietuvių centre bilietai parduodami raštinėje ir sekmadieniais po 9 val. r. ir 11 val. r. šv. Mišių.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Atsiliepiant į visuomenės** prašymą Putnam seserų vienuolyne bus ruošiamas kasmetinis Piknikas. Kviečiame asmenis iš Seserų rėmėjų tarybos, Neringos stovyklos bičiulius bei Atlanto rajono Lietuvių Bendruomenės atstovus dalyvauti Pikniko komitete. Posėdis vyks 2010 m. sausio 9 d. seserų vienuolyne. Pradžią – 10 val. r. Apie dalyvavimą prašome pranešti el. paštu: sesigne@gmail.com ar tel.: 860-928 -7955.

♦ **2010 m. balandžio 9–11 dienomis** dr. Kristina Maciūnas ir Kerry Secrest Neringos stovykloje vėl rengs dvasinio atsinaujinimo savaitgalį moterims. Informaciją apie šią gražią tradiciją ir registracijos formą rasite tinklalapyje: www.neringa.org

♦ **Vilma Mare organizuoja Shadow Ranch Romuvių** šeimų stovyklą, Pucker Street, Potters Hollow, NY, vaikams, kuri vyks 2010 m. birželio 19–26 dienomis ir 2010 m. rugpjūčio 14–21 dienomis. Kviečiame atsilipti norinčius dirbti stovyklos virtuvėje ar vesti užsiėmimus. Kaina – 205 dol., vaikams, kurių tėvai dalyvaus programoje – 140 dol. Susidomėjusius prašome rašyti el. pašto adresu: vilmare@gmail.com

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Kadras iš kino filmo „Duburyš“.

www.balsas.lt nuotr.

Kviečiame sausio 9 d., šeštadienį, 12 val. p. p. į **susitikimą su režisieriumi Gyčiu Lukšu ir jo naujausios kino juostos „Duburyš“ peržiūrą.**

XIII tarptautiniame Talino kino festivalyje „Black Nights“ ši juosta buvo pripažinta geriausiu metų filmu. „Duburyš“ itin sėkmingai startavo ir kituose tarptautiniuose festivaliuose. Praėjus tik 3 mėnesiams po premjeros filmas jau buvo parodytas Montrealio (Kanada) tarptautiniame A klasės festivalyje, Indijoje Tamil Nadu festivalyje, „Baltic Film“ festivalyje Berlyne, Kairo (Egiptas) tarptautiniame A klasės festivalyje.

Filmo peržiūra ir susitikimas su režisieriumi vyks Lakes Regional Library, 15290 Bass Rd., Fort Myers, FL 33919. Tel. informacijai: 239-200-8278 (Irma Gulbinaitė). Įėjimas – auka bendruomenei.

Jaunimo centre, Čikagoje, 2009 m. lapkričio 7 d. vyko čia veikiančio Lituanistinio tyrimo ir studijų centro tarybos ir valdybos metinis suvažiavimas. Grupė suvažiavimo dalyvių (iš kairės): Vytautas Maciūnas, Dalė Lukienė, dr. Jonas Račkauskas, dr. Augustinas Idzelis, dr. Vytautas Bieliauskas ir dr. Kazys Ambrozaitis.

Jono Tamulaičio nuotr.

Kalėdų senelis su Brighton Park choro vadovu Algimantu Barniškiu (viduryje), Ligitą Barniškiene ir Naujųjų metų sutikimo pokylio dalyve (dešinėje). **Brighton Park apylinkės archyvo nuotr.**

Danguolė Jurgutis, gyvenanti West Bloomfield, MI, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaugojo laikraščio leidybai paremti dosnią 500 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

„Draugo“ knygynėlyje

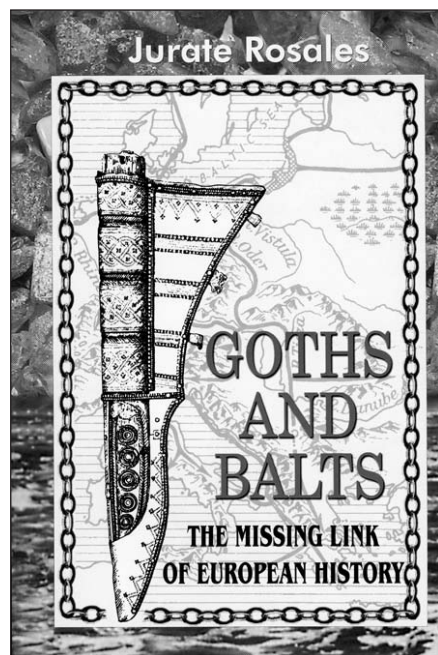
„Goths and Balts“

Mūsų skaitytojai turbūt dar prisimena susitikimą Lietuvių dailės muziejuje Pasaulio lietuvių centre su lietuvių kilmės žymia Venesuelos žurnaliste, tolimosios baltų praeities tyrinėtoja Jūrate Statkutė de Rosales ir jos knygos „Goths and Balts“ (Čikaga, 2004) pristatymą. Šią knygą anglų kalba galima įsigyti „Draugo“ knygynėlyje.

Jūratė Statkutė de Rosales yra populiaraus opozicinės krypties Venesuelos politikos, ekonomikos ir kultūros savaitinio žurnalo „Zeta“ vyriausioji redaktorė, turi nuolatinę skiltį dienraštyje „El Nuevo Pais“, dalyvauja radijo, televizijos, interneto diskusijose. Ilgą laiką bendradarbiavo su Cleveland, MI lietuvių laikraščiu „Dirva“.

Savo kontraversiškai vertinamoje knygoje J. Statkutė de Rosales, remdamasi senovės graikų, romėnų, kitų tautų istorikų, kalbos, geografinės tyrinėtųjų darbais, senaisiais Lietuvos raštais, archeologijos duomenimis, jos pačios vienoje Karakaso bibliotekoje aptikta XII a. Ispanijos kronika ir kitais šaltiniais, drąsiai teigia, kad istorijos analuose minimi gudai, iš Pabaltijo rengę karo žygius į Romą, Indiją, kitus tolimus kraštus, gyvenę nuo Vyslos iki Uralo, buvo ne germanų, o aisčių – lietuvių, latvių, prūsų ir kitų baltų genčių protėviai.

Autorė tikisi, kad skaitytojai

knygoje ras įdomių duomenų ir faktų, skatinančių domėtis mūsų garbinga praeitimi, plėsti senosios baltų kultūros pažinimo ribas.

Knygos kaina — 10 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 10,25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė **L. A.**

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500